

V Rižarni danes začetek prireditve ob dnevu spomina 7

Enotna fronta goriških upraviteljev zahteva soočanje o zdravstvu

14

Mlada smučarka Meri Perti zmagala na najpomembnejši preizkušnji

20

DO 31. JANUARJA

Naročnina za leto 2008 s posebnimi ugodnostmi.
Ne zamudite priložnosti!

Primorski
dnevnik

Primorski

dnevnik

ČETRTEK, 24. JANUARJA 2008

Št. 20 (19.110) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 vsvi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/> e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,80€ (191,71 SIT)

Česa so krivi stavkajoči delavci?

DUŠAN UDOVIČ

Ob včerajšnji vesti, da deželna uprava ne bo prijavila sodstvu stavkajočih kovinarskih delavcev, ki so v boju za obnovo delovne pogodbe ovirali promet na avtocesti pri Moščenicah, je marsikomu odleglo. Morda predvsem predsedniku deželne uprave, ki je z volitvami na obzoru tvegala izgubo pomembnega dela konsenza tržiških delavcev in njihovih družin. Korak nazaj je bil več kot umesten, nekatere izjave v teh dneh pa so izzvenele kot očitno prenagljene.

Pri tem seveda ne gre za vprašanje volitev, pač pa je predvsem pomemben odnos, ki ga mora imeti levosredinska deželna uprava do stavkajočih delavcev. Ti menda ne manifestirajo zaradi kapric ali patološke agresivnosti, saj se dnevi stavk na že itak okleščenih plačah še kako poznajo. Res je, da je pri uličnih protestnih akcijah meja med dovoljenim in nedovoljenim pogosto labilna, da povzročajo blokade prometa nevspečnosti in težave. A je prav tako res, da v zadnjih dneh pri Moščenicah ni bilo tako dramatičnih zastojev in neredov, da bi opravičevali tako ostro postopanje proti stavkajočim. Če bi deželna uprava vztrajala pri svoji nameri, bi najbrž ustvarila precedens, ki levi sredini ne bi mogel biti v ponos. Živimo v državi, kjer kupna moč šibkejših družbenih slojev vse bolj peša, delovne pogodbe se obnavljajo z velikimi zamudami, dolgotrajna izigravanja delavskih zahtev pa neizbežno privedejo do protestov. In kdaj, če ne v takih trenutkih, naj bo javna uprava biti blizu delovnim ljudem, ne pa, da jim grozi s sodiščem.

ITALIJA - Levosredinska vlada včeraj uspešno prestala prvo preizkušnjo

Zaupnica v zbornici, toda odločilen je senat

Prodiju naj bi majkalo 5 glasov - Govorice o odstopu pred glasovanjem

TRST - Včeraj srečanje upraviteljev iz Italije in Slovenije

Nove možnosti sodelovanja po odpravi schengenske meje

TRST - V avditoriju razstavnega prostora na četrtem pomolu tržaškega starega pristanišča so se včeraj popoldne na povabilo predsednice

Pokrajine Trst Marie Terese Bassa Popopat na delovnem sestanku srečali župani občin s Tržaškega in slovenskih obmejnih občin, ki so se pogo-

varjali o novih možnostih čezmejnega sodelovanja po vstopu Slovenije v schengensko območje.

Na 8. strani

RIM - Vlada Romana Prodija je včeraj dobila zaupnico v poslanski zbornici. Zanj je glasovalo 326 poslancev, proti pa 275. Izid glasovanja je bil pričakovano, saj ima levosredinska koalicija v poslanski zbornici udobno večino tudi potem, ko jo je zapustila Mastellova stranka Udeur. Drugače pa je v senatu, kjer naj bi levi sredini primanjkovalo 5 glasov za dosego potrebne absolutne večine. Zaradi tega stanja se je včeraj pojavila govorica, da se bo Prodi izognil današnjemu glasovanju in pred njim podal ostavko. Sam premier pa je v izjavi časnikarjem dejal, da bo njegova odločitev znana danes.

Na 6. strani

ZKB gostila redno mesečno srečanje zadružnih bank v FJK

Na 4. strani

Predstavili film o vojnih grozotah na Balkanu

Na 5. strani

V Slovenskem klubu dvojica Juri&Miheljak o novinarski svobodi

Na 9. strani

V letošnja pustna praznovanja bo uvedel nedeljski spreved po goriškem mestnem središču

Na 16. strani

NOVA GORICA - Slovenska vlada na delovnem obisku

Razvojne ambicije regije

V ospredju tudi sodelovanje obeh Goric, usoda megazabavišča in dogovarjanje z Italijo o vodooskrbi

NOVA GORICA - Slovenska vlada je včeraj obiskala Goriško, ki jo je Janez Janša označil kot turistično najbolj zanimivo regijo v Sloveniji. Obisk se je začel s posvetom na dvorcu Zemona, nato so premier, ministri in državni sekretarji nadaljevali z vrsto posamičnih pogovorov na sedežih institucij in gospodarskih družb. Delovni program obiska je sklenilo sinočnje soočanje z upravitelji, politiki in gospodarstveniki. V ospredju so bile med drugim kulturne ambicije obeh Goric, usoda megazabavišča in centralne čistilne naprave ter dogovarjanje z Italijo o vodooskrbi.

Na 15. strani

EU - Na včerajšnji seji Evropske komisije

Sprejet podnebno energetski paket

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj sprejela zakonodajni podnebno-energetski paket in v njem predvidela nižje izpuste toplogrednih plinov za države članice ter večjo porabo obnovljivih virov energije (OVE). Predsednik komisije Jose Manuel Barroso (na sliki) je takoj po odobritvi paket predstavil Evropskemu parlamentu na izrednem zasedanju, na katerem je dejal, da je to "najbolj daljnosežen predlog, kar jih je oblikovala Evropska komisija v zadnjih letih". Slovensko predsedstvo EU pa je paket pozdravilo.

Na 18. strani

SLOVENSKA MANJŠINA - Danes na Kvirinalu

Napolitano bo sprejel predsednika SKGZ in SSO

Predsednik republike Giorgio Napolitano (levo) bo danes sprejel predsednika SKGZ in SSO Rudija Pavšiča in Draga Štoko (desno).

RIM - Predsednika SKGZ Rudi Pavšič in SSO Drago Štoko bosta danes na Kvirinalu v Rimu, kjer ju bo ob 18. uri sprejel predsednik republike Giorgio Napolitano. Za srečanje s predsednikom sta krovni organizaciji preko vladnega komisarja FJK Giovannijs Balsama zaprosili ob začetku leta, ko

je bil uradno napovedan Napolitanov obisk v Slovenijo.

Predsedniku republike bosta Štoka in Pavšič, kot piše v tiskovnem sporočilu krovnih organizacij, predstavila splošno stanje slovenske narodne skupnosti v Italiji s posebnim poudarkom na izvajanju zaščitnega zakona in

na vlogi, ki jo manjšini (slovenska v FJK in italijanska v Sloveniji) odigravata v čezmejnem sodelovanju in pri razvoju ter krepitvi dobrososedskih odnosov med dvema državama. Predsednika SKGZ in SSO bosta predsedniku Napolitanu spregovorila tudi o pomenu večkulturnosti in večjezičnosti alpsko-jadranskega prostora, kjer se različne vzhodne in zahodne kulture že od nekdaj naravno srečujejo in vzajemno oplajajo.

Napolitano je o slovenski manjšini spregovoril takoj po ljubljanskem srečanju s slovenskim predsednikom Danilom Türkom. Dejal je, da je vlada Romana Prodijsa pričela končno izvajati zaščitni zakon, to izvajanje pa je treba pospešiti. Napolitano je kot zgled sožitja in novih časov omenil nedavno ustanovitev srednje šole v sklopu dvojezičnega šolskega centra v Špetru v Beneški Sloveniji. Türk pa je ob tej priložnosti dodal, da si dvojezičnost v narodno mešanih krajih FJK zamišlja ne samo kot izvajanje neke pravice, temveč tudi kot neko čisto praktično sredstvo.

skem srečanju s slovenskim predsednikom Danilom Türkom. Dejal je, da je vlada Romana Prodijsa pričela končno izvajati zaščitni zakon, to izvajanje pa je treba pospešiti. Napolitano je kot zgled sožitja in novih časov omenil nedavno ustanovitev srednje šole v sklopu dvojezičnega šolskega centra v Špetru v Beneški Sloveniji. Türk pa je ob tej priložnosti dodal, da si dvojezičnost v narodno mešanih krajih FJK zamišlja ne samo kot izvajanje neke pravice, temveč tudi kot neko čisto praktično sredstvo.

CELOVEC

Tischlerjeva nagrada Gustavu Janušu

GUSTAV JANUŠ

CELOVEC - Krščanska kulturna zveza (KKZ) in Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) sta v sredo zvečer v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu že devetindvajsetič podelila Tischlerjevo nagrado, poimenovano po ustanovitelju NSKS in prvemu ravnatelju Slovenske gimnazije dr. Jošku Tischlerju.

Prejemnik letošnje Tischlerjeve nagrade je pesnik in likovni umetnik Gustav Januš. Januš je nagrado prejel za svoje »stvaritve na literarnem in likovnem področju, s katerimi je mnogo doprinesel k afirmaciji in ugledu slovenske kulturne ustvarjalnosti na Koroškem«, piše v utemeljitvi.

Pozdravne besede na slovesni prireditvi, katere so se udeležili številni gostje, je spregovoril predsednik KKZ Janko Zerzer, slavnostni nagovor pa je imel prevajalec in pesnik Fabjan Hafner. Glasbeno je slovesnost oplešal Mešani pevski zbor Slovenskega kulturnega društva iz Sel. (I.L.).

GASTRONOMIJA - TV Koper-Capodistria

V nedeljo jubilejna oddaja »Ladja okusov«

FJK - Manjšina Do 31. januarja čas za prošnje za prispevke

TRST - V četrtek, 31. januarja zapade rok za predložitev prošenj za prejem prispevkov iz sklada za dejavnosti in pobude slovenske manjšine. Vloge na kolkovanem papirju sprejemajo pisarne v Trstu, v Ul. del Lavatoio 1 od ponedeljka do petka med 9.30 in 12.30. Za poštne pošiljke bo veljal datum poštnega žiga.

Vse informacije in dvojezični obrazci so na razpolago na deželni spletni strani »<http://www.regione.fvg.it/rafv/home-jsp>« www.regione.fvg.it/rafv/home.jsp, »Società, cultura, sport«, »News« in v uradih Stalne strukture za posege namenjene slovenski manjšini v Trstu, v Ul. del Lavatoio 1.

KOPER - Televizijska oddaja »La barca dei sapori« (Ladja okusov), ki jo na italijanskem programu TV Koper-Capodistria vodi Marino Vocci, bo v nedeljo praznovala lep jubilej, to se pravi stoto oddajo. Priljubljena oddaja bo na sporedu zvečer ob 20.40, replika pa bo dan kasneje, v ponedeljek, 29.1. ob 17.30.

»La barca dei sapori« sodi v rubriko »Istria e dintorni«, ki jo na koprski televiziji vodi Tullio Vianello. Voccijeva sodelavca sta Ondina Pucer in Angel Vidmar. Oddaja je v glavnem posvečena gastronomiji, a ne kot sami sebi namen, temveč v sklopu zgodovinske, družbene in narodnostne stvarnosti, v kateri nastaja in se razvija. V tem sklopu je Vocci svojčas že pripravil turistično-gastronomski projekt »da Cherso al Carso« (s Krka do Krasa). V svoji oddaji je gostil kuharje, vinogradnike, zgodovinarje, književnike in še marsikoga.

Po izkušnji devinsko-nabrežanskega župana, ki se je končala leta 2002, se je Vocci posvetil publicistiki, v kateri izstopa lokalna istrsko-kraška gastronomija. O tem je napisal vrsto strokovnih člankov, lotil pa se je tudi televizijske oddaje, ki bo, kot rečeno, v nedeljo praznovala okrogli jubilej.

Agriest

Gojimo bodočnost.

Udine Fiere
25. - 28. januarja 2008
obratovalni čas: 9.30 - 18.30

43. izvedba
Mehanika, enologija, zootehnika, biomase.
VREDNOST INOVACIJ

Nov pogled na kmetijstvo ponuja nove podjetniške priložnosti. 43. izvedba sejma Agriest predstavlja bodočnost panoge, ki je vedno bolj pozorna na kakovost življenja in spoštljiva do okolja. Prav zaradi tega bomo v sejmu Agriest dodelili vidno mesto področju lesnih biomas. Najboljši začetek sezone sejmišča Udine e Gorizia Fiere, in hkrati uvod v niz sejmskih prireditev, ki bodo čez celo leto 2008 sledile kmetijsko-živilskemu grozdu »od zemlje do mize«.

Več informacij in program posvetov:
www.agriest.it

Udine e Gorizia Fiere S.p.A.
Ulica Cottonificio, 96
Torreano di Martignacco (UD) - Italija
Tel. 0039/0432/4951
Faks 0039/0432/401378
info@udinegoriziafiere.it
www.udinegoriziafiere.it

Agriest
Gojimo bodočnost.

Udine Fiere
25. - 28. januarja 2008
obratovalni čas: 9.30 - 18.30

BANKE - Ena od pobud v letošnjem jubilejnim letu slovenske banke

ZKB gostila srečanje deželnih zadružnih bank

To je bila priložnost za promocijo tipičnih sadov in proizvodov tržaškega Krasa

TRST - V kolikšni meri je Zadruga kraška banka zakoreninjena na ozemlju, na katerem posluje, in povezana s skupnostjo, ki v tem prostoru živi? Izčrpne odgovore nam vsak dan posredujejo ne le številni napisi, ki pričajo o prisotnosti banke v gospodarskem, družbenem, športnem in kulturnem življenju na Tržaškem in še dlje, temveč tudi odmevne pobude in izbire za vsestranski razvoj ozemlja in skupnosti na njem. Ta uspešna praksa vse tesnejšega povezovanja s članstvom ima dolgoletno tradicijo. Pravzaprav stoletno, če upoštevamo, da prav letos poteka ta častitljivi jubilej. Tradicijo pa z novimi, dinamičnimi in iznajdljivimi prijemi bogatijo nove, mlajše in zagnane sile, ki jim gre velika pozornost in priznanje.

Med zadnjimi pobudami, ki kažejo na veliko občutljivost za ovrednotenje našega ozemlja, velja omeniti odločitev vodstva Zadruga kraške banke, da priredi eno od rednih mesečnih srečanj predstavnikov deželne mreže zadružnih bank (-BCC) Furlanije-Juljske krajine v naših krajih in da s tem ustvari neposreden stik med odgovornimi za zadrugo bančništvo na širši ravni in gospodarskimi in kulturnimi dejavniki v našem prostoru.

Seja, ki običajno poteka na sedežu zveze zadružnih bank v Vidmu, je tako v torek, 15. januarja, potekala v karakterističnih prostorih šempoljske Štalce, ki jo je tamkajšnje Kultur-no društvo Vigred preuredilo v tipičnem kraškem arhitekturnem slogu.

Uradni oziroma strogo poslovni del srečanja je spremljal še obisk vrste drugih proizvodnih in gostinskih objektov, začenši s kletjo priznane vinogradnika Edija Kanteja v Praprotnu, kjer so gostje poleg izvrstnega kraškega sira in pršuta lahko okusili edinstveno penino in se seznanili s »skrivnostmi« in značilnostmi dokaj izvirne vinske izkušnje, ki odmeva daleč v svetu.

Naslednja etapa je bila večerja v kleti gostinca Martina Petelina v Nabrežini. Njegova klet je že sama po sebi izjemna arhitekturna zanimivost, posebnost pa je bil tudi meni, ki ga je pripravila kuharica Lilijana v sodelovanju z Vesno Guštin, ki ve vse o kraški kuhinji in o tem tudi rada očarljivo predava.

Gostje so poleg kulinarčnih posebnosti spoznali še eno pomemb-

Udeleženci rednega mesečnega sestanka zadružnih bank iz FJK v šempoljski Štalci

no področje ekskluzivne ponudbe našega ozemlja, in sicer proizvodnjo tržaškega ekstradeviškega oljčnega olja. O tem je govorila predsednica Pripravljalnega odbora konzorcija Tergeste dop in hkrati odbornica Zadruga kraške banke Elena Parovel. Njen izčrpan opis je seveda spremljala pokušnja visoko kakovostnih ekstradeviških oljčnih olj.

Kot se za taka srečanja spodobi, je gostoljubnost naših ljudi dopolnil še kulturni oziroma glasbeni utrinek, za katerega so poskrbeli prav tako vrhunski zvoki diatonične harmonike nekdanjega svetovnega prvaka prof. Zorana Lupinca.

Srečanje se je v prijetnem družabnem razpoloženju nadaljevalo pozno v noč in tako še enkrat potrdilo, da je na tak prijeten način mogoče uspešno navezovati in utrjevati stike med zadružnimi bančnimi in drugimi gospodarskimi subjekti, hkrati pa tudi prispevati k ovrednotenju in promociji tipičnih proizvodov oziroma pridelkov in kulturnih značilnosti kraškega ozemlja.

EU - S podpisom sporazuma z Deželno Tržaška Trgovinska zbornica dobila prostore v sedežu predstavništva FJK v Bruslju

CELOVEC - Največja investicija podjetja na Koroškem

Na odprtju pohištvenega centra Rutar se je zbralo čez tri tisoč gostov

CELOVEC - V torek zvečer so v Celovcu odprli največji center za pohištvo in opremo stanovanja na Koroškem, ki ga je v preteklih sedmih mesecih zgradila skupina Rutar (na posnetku

I.L.). Odprtja se je udeležilo več kot 3000 gostov, med njimi tudi najvišji koroški politiki in gospodarstveniki. Včerajšnji prvi prodajni dan pa je pritegnil še nekaj tisoč več obiskovalcev,

ki so se lahko prepričali o široki ponudbi novega Rutarjevega centra na Velikovski cesti ob vzhodni vpadnici koroške prestolnice. Veleblagovnica ima prodajno površino 35.000 kvadratnih metrov (kar pet nogometnih igrišč!), investicija pa znašala približno 30 milijonov evrov.

Skupina Rutar, ki je na včerajšnjem odprtju napovedala nadaljnjo širitev svoje prodajne mreže v Sloveniji z odprtjem diskontnih prodajalnih Dipo v Celju, Murski Soboti in Novem mestu, ponuja v novem celovškem prodajnem centru več kot 26.500 različnih proizvodov za opremo stanovanja.

»Z odprtjem veletrgovine za pohištvo in opremo stanovanja v Celovcu smo uresničili naše sanje o zastopanosti v glavnem mestu Koroške, z našo ekspanzijo v Slovenijo in na Hrvaško pa postajamo vse bolj tudi alpe-jadranski pohištveni center,« je na slovesnosti poudaril slovensko govoreči šef podjetja Josef Rutar. (I.L.)

BRUSELJ - Tržaška Trgovinska zbornica je pristopila k protokolu Skupaj v Evropi (Insieme in Europa) in si tako zagotovila prostor na sedežu predstavništva Dežele FJK v Bruslju, kjer imajo svoja predstavništva tudi hrvaška Istrska regija, avstrijska Dežela Koroška, Sarajevski kanton in še nekatere druge ustanove, ki so pristopile k sporazumu.

Tržaška zbornica bo torej lahko uporabljala strukture in storitve, ki so predvidene v protokolu, za svoje dejavnosti v službi podjetij na ozemlju. Uradni pristop Trgovinske zbornice k protokolu Skupaj v Evropi sta v torek zvečer v Bruslju oznanila deželni odbornik za evropske zadeve Franco Iacop in predsednik tržaške zbornice Antonio Paoletti (na posnetku), srečanja pa so se po sestanku z evropsko komisarko za regionalno politiko Danuto Hubner udeležili tudi vsi predstavniki regij, ki so včlanjene v Jadransko evroregijo, predsednik istrske regije Nino Jakovčič, evropski poslanci iz avstrijske Koroške in predstavniki sarajevskega kantona. Beseda je tekla o sodelovanju med regijami, ki se že začnejo udeleževati v skupnih projektih.

Tržaška Trgovinska zbornica je že navezala sodelovanje z zbornicami teh regij prek mreže zbornic Nov Alpe-Jadran, sekretar te delovne skupnosti, ki ima sedež v Trstu, pa že konkretno dela na skupnih projektih. Paoletti je ob tej priložnosti izrazil upanje, da bo lahko sklical sestanek predsednikov mreže v juniju prav v Bruslju.

Evropska centralna banka

23. januarja 2008

valute	evro	
	povprečni tečaj	23.01 22.01
ameriški dolar	1,4574	1,4494
japonski jen	153,50	154,13
kitajski juan	10,5399	10,4925
ruski rubel	36,0030	35,9180
danska krona	7,4509	7,4508
britanski funt	0,74720	0,74265
švedska krona	9,5105	9,4995
norveška krona	8,0630	8,0440
češka krona	26,070	26,200
švicarski frank	1,5879	1,5990
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	259,03	259,72
poljski zlot	3,6390	3,6523
kanadski dolar	1,4987	1,4953
avstralski dolar	1,6883	1,6876
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	3,7735	3,7813
slovaška krona	33,907	33,948
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6983	0,6982
islandska krona	97,34	96,50
turška lira	1,7680	1,7754
hrvaška kuna	7,3095	7,3123

Zadruga Kraška banka

23. januarja 2008

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4789	1,4486
britanski funt	0,7553	0,7379
švicarski frank	1,6224	1,5828
japonski jen	158,8750	151,1250
švedska krona	9,7378	9,2721
avstralski dolar	1,7281	1,6551
kanadski dolar	1,5288	1,4706
danska krona	7,5938	7,3077
norveška krona	8,2615	7,8585
madžarski florint	266,2130	253,2270
češka krona	26,8550	25,5450
slovaška krona	34,7967	33,0993
hrvaška kuna	7,4951	7,1294

CREDITO COOPERATIVO DEL CARSO
ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Banca di Cividale

23. januarja 2008

valute	evro	
	nakup	prodaja
ameriški dolar	1,4880	1,4296
britanski funt	0,7595	0,7298
danska krona	7,6007	7,3027
kanadski dolar	1,5289	1,4689
japonski jen	158,47	152,26
švicarski frank	1,6346	1,5704
norveška krona	8,1870	7,8659
švedska krona	9,6823	9,3026
avstralski dolar	1,7167	1,6494
hrvaška kuna	7,46	7,17

Banca di Cividale
BANCAGRICOLA KMEČKA BANKA

Milanski borzni trg

23. januarja 2008

delnica	Indeks MIB 30: -4,07	
	cena €	var. %
AZA	2,4475	-6,30
ALLEANZA	8,26	-1,27
ATLANTIA	21,1	-3,43
BANCA ITALEASE	6,055	-9,88
BANCO POPOLARE	12,8	-3,07
BPMS	3,1925	-1,92
BPM	8,25	-0,40
EDISON	1,62	-8,37
ENEL	6,975	-4,93
ENI	20,88	-4,83
FIAT	14,27	-11,56
FINMECCANICA	18,42	-1,66
FONDIARIA-SAI	25,71	-2,47
GENERALI	28,11	-2,53
IFIL	5,1	-6,90
INTESA	4,5975	-4,02
LOTTOMATICA	23,79	-0,38
LUXOTTICA	17,38	-3,81
MEDIASET	5,655	-3,23
MEDIBANCA	12,38	-1,67
PARMALAT	2,21	-1,73
PIRELLI	0,6705	-0,74
SAIPEM	21,65	-4,79
SNAM	4,17	-4,18
STMICROELEC	8,00	-2,42
TELECOM ITA	1,9375	-4,32
TENARIS	12,2	-2,22
TERNA	2,61	-2,58
UBI BANCA	16,59	-3,95
UNICREDITO	4,83	-4,68

Podružnica Trst ljubljanska banka
Nova ljubljanska banka d.d., Ljubljana

FILM - V produkciji neapeljskega gledališča Galleria di Toledo in TV BiH

O vojni na Balkanu in tragedijah v Sarajevu, Mostarju ter Srebrenici

Film sta Illyju in Antonazu predstavila režiserka Laura Aniulli in pisatelj Predrag Matvejević

TRST - Dežela Furlanija-Juljska krajina bo film »Il Tempo dopo - le città martiri: Sarajevo, Srebrenica, Mostar« (Čas potem - mučeniška mesta: Sarajevo, Srebrenica, Mostar) predstavila na svoji spletni strani. Vest so posredovali po včerajšnjem srečanju med predsednikom Dežele Riccardom Illyjem, režiserko in scenaristko filma Lauro Angiulli ter pisateljem Predragom Matvejevićem, ki je sodeloval pri realizaciji filma.

Delo Angiullijeve bodo predstavili tudi na festivalih v Cannesu in Berlinu. Uradna predstavitev filma bo danes v Benetkah, sinoči pa je bila predpremiéra v Trzinu. Producent je neapeljsko stalno gledališče Galleria di Toledo, pri realizaciji pa je sodelovala tudi TV Bosne in Hercegovine. Kot sta na srečanju z Illyjem poudarila Matvejević in Angiullijeva, je film posvečen spominu na tri mučeniška mesta.

Prvo je Sarajevo, ki je najdaljše obleganje v prejšnjem stoletju plačalo s tisočimi mrtvimi in ranjenimi. Drugi je Mostar s svojimi koncentracijskimi taborišči v okolici in uničnim starim mostom, ki so ga kasneje obnovili z italijansko pomočjo in končno je tu še Srebrenica, ki je prizorišče največjega genocida po drugi svetovni vojni, saj so tam pobili osem tisoč ljudi.

Predsednik Furlanije-Juljske krajine Illy je poudaril, da je dokumentarec Laure Angiulli še danes izredno aktualen, saj je položaj v Jugovzhodni Evropi še vedno izredno zapleten, kar posebej velja za Kosovo, kjer obstaja izredna napetost med dvema tam živječima narodoma. O izobraževalni vlogi, ki jo lahko ta film ima med mladimi, pa je spregovoril deželni odbornik za kulturo Roberto Antonaz in dodal, da bo zahvaljujoč Deželi FJK zdaj na razpolago tudi šolam v deželi.

Predsednik evromediterranskega inštituta Lucio Gregoretti je povedal, da bodo film v kratkem predvajali tudi v Trstu, in sicer v okviru posveta, ki bo posvečen položaju na območju Balkana.

Ob zaključku srečanja pa je pisatelj Predrag Matvejević Illyju podaril zadnjo izdajo svojega dela Mediteranski brevir (Breviario mediterraneo), ki je izšel v 21 državah, predgovor za to delo pa je napisal tržaški pisatelj Claudio Magris.

Pogovor Laure Angiulli, Predraga Matvejevića, Riccarda Illyja in Roberta Antonaza (od leve) o filmu Čas potem - mučeniška mesta: Sarajevo, Mostar, Srebrenica

DEŽELA - Zagotovilo podpredsednika Morettona

Vlada FJK ne bo prijavila sodstvu stavgajočih delavcev

RIM - »Nasvet« vodje Forza Italia Berlusconi: Tondo, pobarvaj si lase...

RIM - »Pred deželnimi volitvami si moraš pobarvati lase in postriči brke.« To je nasvet, če ga lahko tako imenujemo, ki ga je Silvio Berlusconi včeraj dal kandidatu Forza Italia za predsednika Furlanije-Juljske krajine Renzu Tondo. Berlusconi in Tondo sta se srečala v poslanski zbornici pred glasovanjem o zaupnici vladi Romana Prodi.

»Nekoliko osiveli moški so včasih zelo uspešni,« je Tondo odvrnil Berlusconi. Ni pa ga prepričal, kot predsedniški kandidat priznava v svojem internetskem blogu. Napoveduje vsekakor neke vrste sondažo o predlogu za barvanje las in striženje brk...

Berlusconi je vsekakor izkušen »svetovalec«, saj polaga veliko pozornost svojemu videzu, zlasti lasem, ki jih je sicer v glavnem naravno izgubil, s pomočjo zdravnikov pa spet pridobil.

SI BO RENZO TONDO POBARVAL LASE?

KROMA

SILVIO BERLUSCONI

ANSA

KOPER - Odpri drugi Mercatorjev center

KOPER - V Kopru so včeraj odprli drugi center Mercator, ki se razteza na 3200 kvadratnih metrih površine. Supermarket v centru ima 1500 kvadratnih metrov prodajnega prostora, v njem pa je zaposlenih 42 prodajalcev. Vrednost naložbe znaša okoli 5,2 milijona evra, so sporočili iz Mercatorja.

Novi hipermarket v centru je načrtovano manjši od že obstoječega v Kopru, ponuja pa tudi tehnično trgovino s programom tehničnega blaga, instalacijski material in program Vse za vrt. Pred hipermarketom pa je 183 parkirnih mest.

Predsednik uprave Mercatorja Žiga Debeljak je ob odprtju poudaril, da je Koper za Mercator pomembno mesto, odprtje novega centra pa je pozdravil tudi koprski župan Boris Popovič. Popovič je med drugim dejal, da je Koper iz stagnacije postal ena najhitreje razvijajočih se občin v Sloveniji, ki je privlačna za investicije, kar na Obali pozdravljajo. (STA)

VIDEM - Deželna vlada ne bo prijavila sodstvu stavgajočih delavcev, ki so pred nekaj dnevi za nekaj ur blokirali avtocesto Trst-Benetke pri Moščenicah (foto Bumbaca). To zagotavlja podpredsednik Dežele Gianfranco Moretton, potem ko je to vprašanje sprožilo ostro polemiko med Riccardom Illyjem in sindikalno zvezo CGIL. Na stran sindikatov so se postavili obe komunistični stranki, ki sta zagrozili, da ne bosta več volilno podprli Illyja.

Deželni odbor (proti je bil le odbornik iz vrst SKP Roberto Antonaz) je namignil na možnost sodne prijave za kovinarske delavce, ki so med stavgami za delovno pogodbo blokirali avtocesto. Illy je ob tem ostro polemiziral s CGIL, ki je v odgovor predsedniku prekinila odnose z deželno upravo.

Moretton je včeraj poudaril, da je stavka pravica, ki je zapisana v ustavi, stavkovni protesti pa se ne bi smeli nikoli izroditi v akcije, ki bi prizadele druge delavce. Stavgajoče lahko sicer toži edinole avtocestno podjetje Autovie Venete, katerega predsednik Giorgio Santuz pa je izjavil, da kovinarjev ne bo prijavi sodstvu. Moretton tudi dodaja, da je sodišče v Pordenunu leta 1994 oprostilo delavce tovarne Seleo, ki so blokirali avtocesto in železnico.

Kovinarskim delavcem in CGIL je včeraj spet izrazila solidarnost Stranka italijanskih komunistov z deželnim tajnikom Stojanom Spetićem.

Ob mednarodnem dnevu carine razstava drog

LJUBLJANA - Slovenski cariniki so v preteklem letu zasegli 33 kilogramov heroína, 44 kokaina in 8 marihuane, je na včerajšnjem odprtju razstave o boju proti trgovini s prepovedanimi drogami ob mednarodnem dnevu carine dejal generalni direktor Carinske uprave RS Rajko Skubic. Največ drog so zasegli na hrvaški meji, saj gre za eno izmed treh t.i. balkanskih poti, in sicer centralno. Prične se v Turčiji in poteka prek Bolgarije, Srbije ter Hrvaške čez Slovenijo na zahod. Južna balkanska pot vodi prek Grčije, Albanije, v Italijo, severna pa preko Romunije, Bolgarije, Madžarske v Avstrijo.

Evakuacija Zagrebčanov zaradi letalske bombe

ZAGREB - Hrvaška policija je odredila evakuacijo približno tisoč prebivalcev naselja blizu zagrebškega nogometnega stadiona Maksimir zaradi nevarnosti eksplozije letalske bombe iz druge svetovne vojne. V krogu 100 metrov od kraja, kjer so našli bombo, so morali svoja stanovanja zapustiti do poldneva, ko naj bi policija bombo uničila.

Bombo so najprej nameravali uničiti na vojaškem poligonu na Slunju, tako kot prejšnje tri, ki so jih našli na gradbišču. Policija se je nato odločila, da bodo bombo deaktivirali na gradbišču, v torek zvečer pa je o tem obvestila prebivalce in zahtevala njihovo evakuacijo. Kot je namreč ugotovila policija, bi bomba lahko eksplodirala, če bi jo premakli. V stanovanjih, ki so jih zapustili, so morali pustiti odprta oknain spuštiti rolete, umaknili pa so tudi osebna vozila. Policija je za vse, ki se niso imeli kam umakniti, uredila večurno bivanje v eni izmed okoliških osnovnih šol.

Na gradbišču v bližini stadiona so sredi decembra lani našli dve letalski bombi, prejšnji teden pa tudi tretjo. Kot navajajo hrvaški mediji, so bombe ostale po prvem bombardiranju Zagreba v drugi svetovni vojni, 22. februarja 1944, ko so zavezniška letala napadla vojaško letališče, ki je bilo nekoč na kraju, kjer so sedaj ogrožena stanovanjska naselja.

Policisti v Krškem zasegli zaščitene ptice

KRŠKO - Policisti so na mejnem prehodu Slovenska vas v torek nekaj pred osmo uro zjutraj pri 53-letnem hrvaškem državljanu odkrili vrečo, v kateri je bilo čez 200 uplenjenih ptic. Šlo je za prepelice, ki so razglašene za zaščiteno vrsto, so sporočili iz Policijske uprave Krško.

Osumljenca so s kazensko ovadbo zaradi suma storitve kaznivega dejanja nedovoljenega izvoza in uvoza stvari, ki so posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena ali naravne vrednote, privedli k preiskovalnemu sodniku. Pobite ptice, ki so bile najverjetneje namenjene v Italijo, so prevzeli uslužbenci veterinarskega urada.

Smrt planinca v bližini Češke koč na Jezerškem

JEZERSKO - V bližini Češke koč v občini Jezerško je včeraj ob 12.23 uri 300 metrov v globel zdrsnil planinec in se smrtno ponesrečil, so sporočili iz Centra za obveščanje RS.

Ponesrečenemu so na pomoč priskočili reševalci postaje Gorske reševalne službe Jezerško (GRS), ki so s pomočjo helikopterja Slovenske vojske z dežurnim zdravnikom odleteli na kraj dogodka, vendar nesrečnemu planincu niso mogli več pomagati. Planinca, ki je zaradi poškodb umrl na kraju nesreče, so prepeljali v dolino. (STA)

POLITIKA - Po umiku Udeur iz večine je vlada včeraj uspešno prestala prvo preizkušnjo

Prodi dobil zaupnico poslancev V senatu naj bi mu manjkalo 5 glasov

Po nekaterih govoricah naj bi odstopil pred današnjim glasovanjem - Poskus obnove dialoga z Mastello?

RIM - Vlada Romana Prodi je včeraj dobila zaupnico v poslanski zbornici. Zanj je glasovalo 326 poslancev, proti pa 275. Izid glasovanja je bil pričakovan, saj ima levosredinska koalicija v poslanski zbornici udobno večino tudi potem, ko jo je zapustila Mastellova stranka Udeur.

Drugače pa je v senatu, kjer je predvideno glasovanje danes. Tu po uradnem umiku treh senatorjev Udeur Prodi nima več zanesljive večine, podporo pa so mu odrekli tudi nekateri drugi doslej zvesti senatorji. Negativen glas so včeraj napovedali nekdanji predstavnik Marjetice Domenico Fischella, liberaldemokrata Lamberto Dini in Giuseppe Scalaro ter trockist Fraco Turigliato, medtem ko je predstavnik Italijanov po svetu Luigi Pallaro dejal, da se ne bo udeležil glasovanja. Res je, da Prodi lahko računa na podporo šestih dosmrtnih senatorjev (Rita Levi Montalcini, Emilio Colombo, Oscar Luigi Scalfaro, Carlo Azeglio Ciampi, Giulio Andreotti in Francesco Cossiga), toda za dosego absolutne večine naj bi mu primanjkovalo 5 glasov.

Zaradi tega stanja se je včeraj pojavila

govorica, da se bo Prodi glasovanju v senatu odpovedal in pred njim podal ostavko. To naj bi mu namignil tudi predsednik Giorgio Napolitano, h kateremu se je šel Prodi posvetovati po dopoldanski slovesnosti v parlamentu ob 60-letnici ustave. In dejansko se je Prodi takoj po glasovanju v poslanski zbornici zbral z nekaterimi ministri, da bi preučil možnost odstopa. Kot kaže pa se je naposled odločil, da se bo predstavil tudi v senatu.

Ta odločitev je resnici na ljubo še najdoslednejša. Kako naj odstopi vlada takoj potem, ko je prejela zaupnico ene veje parlamenta? Po drugi strani se je prav med glasovanjem v spodnjem domu zgodilo nekaj politično pomembnega: 14 poslancev Udeur se ni udeležilo glasovanja. Načelnik skupine Mauro Fabris je pojasnil, da predstavniki Udeur niso mogli glasovati proti Prodi, ki je v svojem govoru osvojil poročilo o stanju sodstva v Italiji bivšega pravosodnega ministra Mastelle.

Toda po nepotrjenih novicah naj bi se za dogodkom skrival celo poskus obnove dialoga med Mastello in Prodiem. Mastella naj bi Prodiu v telefonskem pogovoru predlagal svojevrstno rešitev: Prodi naj bi se danes iz-

ognil glasovanju v senatu, predsednik republike naj bi mu poveril mandat za sestavo nove vlade, v katero naj bi bila Udeur pripravljena vstopiti pod pogojem, da bi se vladna večina obvezala za sprejem volilnega zakona, ki bi omogočil preživetje manjšim strankam...

Nismo v stanju presoditi, ali je vse to res. Nedvomno pa se v teh urah marsikaj dogaja tudi za kulisami. Kar se uradnih stališč tiče, naj povemo, da so v poslanski zbornici vse preostale stranke Unije strnjeno podprle Prodi, pa čeprav so med njimi leteli očitki. Tako je sekretar SIK Oliviero Diliberto napadel voditelja DS Walterja Veltronija, češ da je destabiliziral vladno večino s svojo sobotno izjavo, po kateri naj bi se DS na volitvah predstavila sama.

Sicer pa niti v desni sredini ni popolnega soglasja. Če sta voditelja FI Silvio Berlusconi in NZ Gianfranco Fini zahtevala takojšen odstop vlade in predčasne volitve, je prvi mož UDC dopustil možnost oblikovanja začasne tehnične vlade. Vodja SL Umberto Bossi pa je zagrozil, da če ne bo predčasnih volitev, bo v Padaniji »oborožena vstaja«.

Romano Prodi med včerajšnjim poimenskim glasovanjem v poslanski zbornici

RIM - Napolitano ob 60-letnici italijanske temeljne listine

Ustava še združuje

Potrebne pa so reforme, ki jih gre opraviti skupno, v soočenju med političnimi silami

RIM - V včerajšnjem viharnem političnem dnevu je žarek svetlobe, imenovan ustava, vendarle posvetil v italijanski parlament. Predsednik republike Giorgio Napolitano je v poslanski zbornici pred združenimi poslanci in senatorji svečano proslavil 60-letnico italijanske ustave.

»V tem trenutku globoke krize in negotovosti ostaja ustava združevalni element za državljane. Ustavi ne gre npr. napak, ki so sad kompleksne politične dialektike. Zato ne gre enačiti ustavnih smernic s političnimi izbirami in političnimi odgovornostmi,« je poudaril predsednik republike. Ustavna listina ni nedotakljiva, je še spomnil, reforme pa je treba udejanjiti skupaj, v soočenju med političnimi silami. V tej zvezi ostaja ustava skupna dediščina. »Nobena sila si je ne more prilastiti ali jo uporabiti v lastne namene proti drugim političnim silam. Vsi pa se lahko oprejo na vrednote in ustavne norme, da bi se skupno spoprijeli z reformami,« je podčrtal Napolitano.

Predsednik republike je nato pozval politične sile. Italija ima moč, da premosti to zgodovinsko obdobje. To pa bo mogoče le s prenovo institucionalnega, političnega in družbenega življenja. Če do tega ne bo prišlo, bi bila državna skupnost izpostavljena hudi krizi, je ocenil Napolitano, ki je ob koncu ponovil, da se mora država opreti ob novo, moderno obliko patriotizma, v katerem živi »nacionalna enotnost v svobodi in demokraciji.«

Predsedniku je prisluhnila nabito polna dvorana poslanske zbornice. Uvodoma je predsednik zbornice Fausto Bertinotti poimensko omenil nekatero prisotne: ko je imenoval predsednika vlade Romana Prodi, so mu parlamentarci Unije zaploskali, iz sedežev desne sredine pa so se oglasili žvižgi. Predsednik poslanske zbornice je izpostavil zaskrbljujočo razdaljo, ki ločuje državljane od političnega življenja. Tudi on je ocenil, da tičijo temelji državne enotnosti in njene prenove v ustavi.

Predsednik senata Franco Marini je spomnil, da predstavlja svečanost »eno od najvišjih točk našega institucionalnega življenja.« Tudi on je iznesel potrebo po »institucionalnih prilagoditvah, da bi bila naša demokracija še bolj učinkovita pred tolikimi problemi, ki trkajo na vrata.« Te spremembe so nujno potrebne, kajti demokratični princip je temelj našega ustavnega ustroja, je še dodal.

Predsednik republike Giorgio Napolitano med govorom v poslanski zbornici

VENETO - Čeprav leži kakih 60 km od državne meje

Vasica San Pietro di Cadore bi se rada priključila k Avstriji

BELLUNO - Vasica San Pietro di Cadore, nezadovoljna zaradi premalo pozornosti in denarja, ki ju je deležna iz Rima, je prestolnico razburila s svojo zahtevno, da se priključi k Avstriji. Njihove težave pa bi lahko rešili le tako, če bi območje postalo avstrijska enklava, so pričarani prebivalci.

Kot je dejal župan vasi Silvano Ponti Scala, če bi bilo po njegovem, bi 1800 prebivalcev, slikovito rečeno, pripravilo koevke in odšlo v Avstrijo, čeprav jih s to državo ne vežejo skupne meje, pa tudi ne jezik ne zgodovina. "San Pietro di Cadore ne meji z nobeno avtonomno pokrajino, zato so se ljudje domislili, da bi se priključili k Avstriji, ki leži severno od nas in ki bi nas gotovo toplo sprejela in bolje skrbela za nas," je povedal Scala.

"Kot župan sem prisegel zvestobo italijanski ustavi in zato ne morem javno podpirati nobenega gibanja za odcepitev, vendar sem svojim krajanom dal jasno vedeti, da če se želijo priključiti Avstriji, jih pri tem nikakor ne bom oviral,"

je župan povedal. Kljub temu je ovir veliko; prva je že geografska lega. San Pietro di Cadore namreč od Avstrije ločuje 60 kilometrov gorega terena.

Težnje za odcepitev v tej pokrajini niso nič novega, vendar je pogumna zahteva vasi nekaj posebnega, saj s svojo potencialno bodočo domovino nima nikakršnih vezi. Edina povezava vasi San Pietro di Cadore, ki je del regije Veneto, z Avstrijo sega v 19. stoletje, ko je Veneta spadal pod habsburško monarhijo.

Naslednji problem je, da se v vasi ne govori nemško. "To je še najmanjša težava, ki jo imamo," je dejal župan. Ljudje imajo dovolj, hočejo se odcepiti ne le od Veneta, ampak od Italije nasploh, je pojasnil Scala in dodal, da so oblasti v daljnem Rimu na njihovo revno skupnost čisto pozabile. "Pritožbe mojih krajanov so popolnoma utemeljene, saj so gorske vasi v Italiji prepuščene samim sebi," je potožil župan.

San Piero je slikovita vasica, ugnježena na pobočjih ozke doline pokrajine

VARNOST Lanko leto na avtocestah 20% manj smrti

RIM - Stopnja umrljivosti na italijanskih avtocestah se je v zadnjem letu zmanjšala za 20%. Tako je včeraj povedal pooblaščen upravitelj družbe Autostrade per l'Italia Giovanni Castellucci. Pojasnil je, da je to rezultat vrste ukrepov, ki jih je sprejela uprava avtocest, še zlasti pa uvedbe Tutorja, kot se imenuje sistem za ugotavljanje srednje hitrosti vozil, ki ga upravlja prometna policija. Na avtocestnih odsekih, na katerih že deluje, se je stopnja umrljivosti zmanjšala celo za 50%.

Sicer pa je Castellucci poudaril, da je - mimo razširitve sistema Tutor - mogoče še marsikaj narediti za okrepitev varnosti na avtocestah. Pri tem je seveda treba upoštevati vzroke nesreč. Tako je npr. znano, da se 36% nesreč pripeti v nočnih urah, pri čemer jih vsaj polovico zakrivi spanec. Kar 60% nesreč pa je treba pripisati neprilagodeni hitrosti.

Sindikati preklkali splošno stavko prevoznikov

RIM - Sindikati prevoznikov Filt-Cgil, Fit-Cisl, Uiltrasporti in Ugl so včeraj preklkali splošno stavko delavcev v tem sektorju, ki je bila določena za 28. t. m. Preklcik je omogočil dogovor, ki so ga sklenili z ministrom za prevoze Alessandrom Bianchijem. Dogovor predvideva, da bo vlada skupno s sindikati dala pobudo za sklenitev sporazuma o reformi tega sektorja, pri čemer naj bi sodelovali tudi predstavniki delodajalcev.

Kip diplomat, rešitelju madžarskih Judov

BUDIMPEŠTA - V Italijanskem kulturnem inštitutu v Budimpešti so včeraj odkrili doprni kip italijanskega poslovnega in diplomata Giorgiu Perlasca, ki je rešil več tisoč madžarskih Judov v času holokavsta. Slovesnosti se je udeležil italijanski veleposlanik v Budimpešti Paolo Guido Spinelli.

Kip so postavili v spomin na Giorgia Perlasca (1910-1992), ki je novembra leta 1944 v od nacistov okupirani Madžarski zbežal v špansko veleposlaništvo, nemudoma postal španski državljani z imenom Jorge Perlasca in nato pozimi tistega leta, kot španski generalni konzul, madžarskim Judom izdajal "zaščitne karte". Rešil je okoli 5200 Judov, da jih niso deportirali v nacistična taborišča smrti.

Pred 50 leti se je rodila znamenita popevka Volare

RIM - Mislim, da se takšne sanje ne bodo nikoli ponovile, se glasi uvodni stih slavne italijanske popevke Volare, ki letos slavi 50-letnico nastanka. Prvič so jo občinstvu predstavili davnega leta 1958 na festivalu v San Remu in izvedbi Domenica Modugna in kmalu je postala v svetu najbolj znana italijanska popevka po pesmi "O sole mio".

V počastitev obletnice bo italijanska pošta izdala posebno znamko, posvečeno tej svetovni uspešnici, poleg tega pa bo letošnji, 58. festival v San Remu povsem v znaku nostalgije. Poleg polstoletnice od nastanka pesmi "Volare" bodo organizatorji obeležili tudi 40-letnico od nastopa ameriškega trobentača Luisa Armstronga, ki je s svojim swingom tedaj dvignil na noge občinstvo v dvorani Ariston. Spomnili se bodo še prvega nastopa slavne italijanskega voditelja Pippa Baude, ki je bil istega leta gostitelj najbolj pomembnega glasbenega festivala v Italiji.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.it

Primorski
dnevnik

DAN SPOMINA - Včeraj predstavili konec popravil

V obnovljeni Rižarni danes začetek komemoracij

Bandelli: Dela smo končali pravočasno - Zvech: Ugotoviti, ali je v Trstu antisemitizem še prisoten

Dela so se zaključila pravočasno in bodo torej lahko stekle vse pobude, predvidene ob dnevu spomina. Za to gre zahvala v prvi vrsti podjetju, ki je opravilo dela, in občinskim izvedencem, ki so jih koordinirali.

To je še zlasti poudaril občinski odbornik za javna dela Franco Bandelli, ki je ob udeležbi občinskega odbornika za kulturo Massima Greca včeraj v Rižarni predstavil izid obnovitvenih del. Dela so stekla 31. decembra in so trajala le 23 dni, je naglasil, skupna naložba pa je bila 230 tisoč evrov. V tem obdobju so s ciljem večje varnosti popravili vse stene v zunanosti in notranosti Rižarne ter stolp, s katerega so se krusile opeke. Krušljive stene Rižarne so utrdili s silikonskim materialom in drugo opremo. Podobno delo so opravili tudi na zunanji steni, ki gleda na Ul. Rio Primario. Stolp Rižarne, od koder je padal omet, so prav tako obnovili: z betonskim robnikom so utrdili vrh strukture in nato odstranili vse varnostne ograje. Občinska uprava je medtem že našla finančna sredstva za gradnjo zasilnih izhodov, ki jih bodo odprli v prihodnosti, je povedal Bandelli. Veliko zadovoljstvo za opravljena popravila je po tiskovni konferenci izrazil ravnatelj mestnih muzejev Adriano Dugulin, ki si je za obnovitvena dela dolgo prizadeval.

Kaj se je dogajalo v Rižarni in da so tam trpinčili, ubijali in deportirali še zlasti Slovence in Hrvate, odbornika na tiskovni konferenci nista omenila. Pač pa je Bandelli povedal, da »stopnja civilizacije družbe odraža tudi njena sposobnost ohranjanja zgodovinskega spomina, četudi bolečega.« Zato se je zahvalil županu Robertu Dipiazza, ki »mu je od leta 2001 dalje uspelo vrniti dostojanstvo državnemu spomeniku, ki je bil zašel v pozabo, se pravi spomeniku na fojbi.« Bandelli, kot je sam dejal, je nato poskrbel za »provokacijo«: v zadnjem obdobju se mnogo govori o spravi, je poudaril, še vedno pa nekateri polemizirajo zaradi napisa, ki so ga razobesili na županstvu v znak solidarnosti s papežem. Zato bi lahko prav papež zapečatil konec zgodovinskih trenj in obiskal Trst oz. Rižarno in fojbe, pravi Bandelli.

O »napornih« prireditvah v prihodnjih dneh je govoril Greco. Spomnil je, da bo danes ob 9.30 v Rižarni v konferenčni dvorani okrogla miza ob 70. obletnici uvedbe fašističnih rasnih zakonov. Pose-

Včeraj so predstavili obnovljeno Rižarno

KROMA

gli bodo univerzitetni docenti zgodovine Giovanni Belardelli, Ester Capuozzo in Roberto Chiarini ter namestnik direktorja uredništva Rai Parlamento Gianni Scipione Rossi. Ob 12. uri bodo poimenovali trg ob Rižarni (tik ob muzeju) po židovskem otroku Sergiu De Simoneju, ki so ga iz Rižarne deportirali v Auschwitz, kjer je umrl v 8. letu starosti. Ob 16.30 bodo na stenah Rižarne predvajali posnetke z intervjuji z bivšimi deportiranci, ki so jih zbrali Marco Coslovich, Dunja Nanut in Tristano Matta. Ob 17. uri bo na vrsti konferenca Micheleja Sarfattija o rasnih zakonih, ki jo bo uvedla Silva Bon, medtem ko bo ob 20. uri - vedno v Rižarni - Pino Petruzzelli posegel na temo Romi: pozabljeni holokavst.

Na nujnost spomina in poglobljanja vzrokov za toliko mrtvih in deportiranih je vsekakor kasneje v tiskovni noti opozoril deželni tajnik Demokratske stranke Bruno Zvech. To mora veljati še zlasti za Trst, kjer je tragično končalo mnogo Židov. Pomembno je tu ugotoviti, pravi Zvech, ali je prek poskusov »pozabljenja« zgodovinskih dogodkov, upravičenja stvari, ki so neopravičljive, in reduciranja pomembnosti dogodkov antisemitizem še prisoten.

A.G.

V gledališču Bobbio predstava o dveh deportirancih v nemške lagerje

V gledališču Orazio Bobbio bo na dan spomina (v nedeljo, 27. januarja) ob 16.30 gledališka predstava »Dve stranici kroga, deportiranca Elvia Bergamasco in Armando Gasiani«. Predstavo bo ob finančnem prispevku Pokrajine Trst postavilo na oder združenje Teatromuroquattro v sodelovanju s stalnim gledališčem La Contrada in Akademijo dramske umetnosti Nico Pepe iz Vidma. V delu, ki ga je predstavila včeraj pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat, je zgodba osredotočena na življenjih in izkušnjah Furlanke Elvie Bergamasco, ki je bila deportirana v Auschwitz, Armanda Gasianija, ki so ga iz Emilije deportirali v Mauthausen, in zloglasnega »zdravnika« v Auschwitzu Josefa Mengeleja.

V večkulturnem centru niz filmov o holokavstu

Kinematografski krožek Charlie Chaplin prireja 4. niz filmov, vezanih na holokavst, ki bo od 25. do 29. januarja v večkulturnem centru v Ul. Valdirivo št. 30. Dodaten niz bo sredi aprila posvečen odporu. Jutri bodo predvajali dokumentarec o Rižarni, medtem ko bo v soboto na vrsti dokumentarec o tragediji Romov »A forza di essere vento«. V ponedeljek bodo predvajali film »Senza destino«, v torek pa film Louisa Malleja »Arrivederci ragazzi« Začetek vseh predstav bo ob 20.30, za šole ob 9. uri. Za informacije tel. 3381218296.

DOLINA - Jutri Forum za upravljanje Doline Glinščice

V Sprejemnem centru v Boljuncu bo jutri popoldne forum, ki ga je dolinska občinska uprava kot upraviteljica Naravnega rezervata Doline Glinščice ustanovila v okviru lokalnega programa Agenda 21. Na forum, ki bo trajal od 14. do 20. ure, so vabljeni nosilci interesov, trgovci in sploh vsi občani, ki nameravajo sodelovati pri izdelavi razvojno-ohranitvenega načrta za upravljanje rezervata.

Forum je nastal, potem ko se je decembra zaključil prvi del Agende 21 oz. procesa, ki ga je občinska uprava sprožila v začetku leta 2007, ko je postala upraviteljica rezervata Doline Glinščice. V tem okviru so se bili odločili, da mora biti prvi korak izdelava načrta za vzdrževanje in razvoj Doline Glinščice (it. PGS). Najboljši način za to je bilo v postopek vključiti krajanje. V ta namen so priredili vrsto srečanj z občani po vaseh, ki jim je sledilo tudi soočanje s srenjami, športnimi združenji in kulturnimi ter stanovskimi organizacijami. Na zadnjem zasedanju v Boljuncu so decembra predstavili zamisli in zahteve (zbrane so v zapisnikih, ki so na razpolago vsem), ki so jih zbrali v tem obdobju in ki bodo osnova za izdelavo smernic, na katerih bo slonel načrt PGS.

Dolinska občinska odbornica za okolje Laura Riccardi Stravisija poudarja, da bo forum predstavljal pomembno delovno srečanje, na katerem bodo lahko udeleženci delali na konstruktiven način in razpravljali o tematikah, ki so se jih dotaknili na prejšnjih srečanjih. Občina Dolina je v ta namen že obvestila ljudi, ki so sodelovali v prvi fazi in sploh odposlala vabila vsem udeleženi dejavnikom. Forum je vsekakor odprt za vse, ne glede na odposlana vabila, opozarja Stravisija. Smoter Agende 21 je namreč prav v tem, da se na forumu zbere čimveč ljudi. Dodatne informacije nudijo prek tel. št. 0408329231 in 3471884244, elektronska pošta varco-prehod@fastwebnet.it.

PREFEKATURA - Srečanje oblasti in konzularnih predstavnikov

Trst računa na vodilno vlogo v tem prostoru

Na Prefekturi je prevladovalo optimistično razpoloženje po nedavni odpravi meje med Italijo in Slovenijo

Illy (ob njem Dipiazza, Balsamo in Bassa Poropat) govori na srečanju konzularnih predstavnikov

KROMA

Trst računa na vodilno vlogo v prostoru, ki se bo po nedavni odpravi državne meje zelo hitro spremenil oziroma razvil. To je bila vodilna misel včerajšnjega tradicionalnega novoletnega srečanja konzularnih predstavnikov, ki ga je na prefekturi včeraj dopoldne priredil prefekt Giovanni Balsamo, tokrat v svojstvu vladnega komisarja za Furlanijo-Juljsko krajino. Balsamo je izrekel dobrodošlico gostom, med katerimi so, poleg konzulov, bili še predsednik Dežele Riccardo Illy, župan Trsta Roberto Dipiazza in predsednica pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat.

O novi vlogi, ki jo lahko odigra naša mesto v »poschengenskem« obdobju, je govoril zlasti Illy. Izpostavil je velike možnosti ekonomskega in družbenega razvoja, ki bi moral po njegovem sloneti na treh smernicah: pristanišče, znanost in raziskovanje ter kultura. Predsednika deželne vlade skrbi situacija na tleh nekdanje Jugoslavije, kjer bi lahko razglasitev ne-

odvisnosti Kosova po njegovem ime-la negativne posledice na mednarodne ter meddržavne odnose ter neke vrste »efekt domino«, zlasti na situacijo v Bosni-Hercegovini. Kot možnost, da bi se izognili kriznim situacijam in napetostim, je Illy omenil nujnost, da nekatere od teh držav na tleh bivše SFRJ čimprej vstopijo v Evropsko unijo. To bi koristilo njim, kot tudi Evropi.

Optimistične napovedi o prihodnosti Trsta in tega našega prostora je izrazil tudi Enrico Samer, turški konzul in dekan tržaškega konzularnega predstavništva. Prepričan je, da bo leto 2008 za naše kraje dobro in spodbudno leto. Podobnega mnenja sta bila tudi župan Dipiazza in predsednica Pokrajine. Z Illyjem sta soglašala, da je treba okrepiti odnose med Deželo in lokalnimi upravami. To sodelovanje je danes na dobri ravni, prav padec meje pa narekuje, da morajo ti odnosi doživeti kvaliteten skok.

ČEZMEJNO SODELOVANJE - V Trstu sestanek upraviteljev z obeh strani meje

Možnih posegov je veliko in potrebujejo enoten okvir

O njih se bo razpravljalo na tehničnih omizjih - Prvo omizje bo v torek v Komnu

Upravitelji so se srečali v avditoriju razstavnega prostora na četrtem pomolu starega pristanišča

KROMA

NABREŽINA Zahteva po seji o turizmu

Devinsko-nabrežinski občinski svetniki leve sredine zahtevajo sklic seje občinskega sveta za razpravo o politiki občinske uprave na turističnem področju. Če župan Giorgio Ret in odborniki tega ne bodo storili, bo opozicija na osnovi pravnika zahtevala sklic izredne seje.

Kljub pozitivnemu dogovoru z Občino Komen za izdelavo skupnega projekta za turistično promocijo kraškega območja, piše občinski svetnik leve sredine Massimo Veronese v tiskovni noti, se ni pristojni občinski odbornik nikdar odzval na zahteve opozicije po soočenju. Pobude občinske uprave so skratka nepovezane in primanjkuje predhodnega stika z lokalnimi podjetniki, problem je tudi nedorečenost glede Seslanskega zaliva. Zato je nujna seja, na kateri skupaj postavijo temelje za razvoj teritorija.

Po nedavnem padcu fizične meje z vstopom Slovenije v schengensko območje se tukajšnjemu obmejnemu območju odpirajo nove možnosti razvoja in integriranega delovanja in prav tem možnostim je bilo posvečeno delovno srečanje županov z obeh strani meje, ki ga je včeraj v avditoriju razstavnega prostora na četrtem pomolu starega pristanišča, kjer je na ogled tudi razstava o Lojzetu Spacalu (slednjo so si udeleženci na koncu tudi ogledali), sklicala predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, ki se je srečanja udeležila skupaj z odborniki Walterjem Godino, Mauro Tommasinijem, Ondino Barduzzi, Marino Guglielmi in Adele Pino. Na vabilo so se odzvali župani Roberto Dipiazza (Trst), Fulvia Premolin (Dolina), Mirko Sarđoć (Zgonik), Giorgio Ret (Devino-Nabrežina), Nerio Nesladek (Milje) in Uroš Slamčič (Komen), podžupana Božo Marinac (Sežana) in Peter Boršič (Hrpelje-Kozina), medtem ko je Občino Miren-Kostanjevica zastopal tajnik Aleš Vodičar, srečanju pa je prisostvovala tudi slovenska vicekonzulka v Trstu Tanja Mljač, ob koncu pa je prišel tudi deželni odbornik za turizem Enrico Bertosi.

Cilj sodelujočih upraviteljev je

oblikovanje enotnega okvira za ugotovitev, kateri so temeljni strateški projekti, za katere se lahko zaprosi za evropska sredstva v okviru programa Cilj 3 za obdobje 2007-2013. Cilj je tudi ugotovitev drugih pilotnih projektov, za katere bi se lahko dobila sredstva iz drugih virov. Sodelujoči so trdno odločeni, da ne bodo nadaljevali po poti, ki je bila prehojena v preteklosti, ko so se projekti pojavljali razpršeno, ampak da bodo poskrbeli za integrirano načrtovanje.

Možnosti je kot že rečeno veliko, na včerajšnjem srečanju so jih našli kar nekaj. Najprej je tu ovrednotenje integriranega kraškega teritorija, zlasti na področju razvijanja turizma in kulture, pa tudi drugih področij, kot so npr. skupni načrti za preprečevanje požarov, razvoj kmetijstva, ovrednotenje gozdnih površin idr. Vendar ni samo to: tako se na področju prevoza ponujajo možnosti za integriran sistem zbiranja odpadkov in za oblikovanje čezmejnega javnega prevoza. Razmišlja se (kot npr. v Občini Milje) tudi o možnosti ureditve čezmejnih pešpoti oz. poti, ki bi povezovale arheološka najdišča, dalje tudi o spodbujanju agrituristične ponudbe. Na področju prometne infrastrukture se kaže potreba po izboljša-

nju koriščenja železniškega nadvoza pri Šempolaju in po preureditvi kilometer dolge ceste na območju občin Komen in Zgonik, ki naj se priključi na avtocesto, ponuja se tudi možnost drugega avtocestnega izhoda od sedanje-

Na področju mobilnosti delovne sile Pokrajina Trst že razpolaga z informativnim spletnim portalom, upravitelji pa razmišljajo tudi o preverjenju resničnih delovnih potreb, da se potem aktivirajo postopki usposabljanja v podporo mobilnosti (npr. s spoznavanjem jezikov, ureditev in pravilnikov v obeh državah). Predvsem pa je treba delati na mladih, da se odpravijo psihološke pregrade. Glede kulture je bilo rečeno, da je po eni strani treba ovrednotiti krajevne znamenitosti, po drugi strani pa je treba priti do skupnega kulturnega načrtovanja, ki naj ima širši domet. Prvi poskus takega programiranja je ravno razstava o Lojzetu Spacalu, ki je na ogled na četrtem pomolu.

Po tem prvem srečanju so predvideni drugi tehnični sestanki, kjer se bodo o vseh teh možnostih pogovarjali in odločali župani, odborniki in tehnično osebje. Prvo tehnično omizje se bo sestalo že v torek, 29. januarja, v Komnu. (iz)

Prijeli tata

Tržaški karabinjer je včeraj dopoldne zasledoval in naposled prijel mladega hrvaškega državljanca, ki je pred tem kradel oblačila v dveh mestnih trgovinah. 26-letni Anto Grgić je med krajo razbil proti tatvinske naprave, ki se nahajajo na oblačilih, neka prodajalka pa ga je zasačila in poklicala na pomoč. Mladi tat se je pogljal v beg po mestni ulici, karabinjer, ki je bil v bližini, pa ga je po polkilometrskem teku dohitel in mu nataknil lisice. Grgića, ki je bil silam javnega reda že poznan, so kmalu zatem pospremili do koronejskega zapora.

Fotografski natečaj Mladi brez meja

Ob razširitvi shengenskega območja na Slovenijo, ki je uradno stopila v veljavo 21. decembra 2007, razpisujejo Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje (SDZPI) iz Trsta, Mladinski center Podlaga iz Sežane in Klub študentov Sežana, v okviru projekta Mejni dogodki Interreg IIIa Italija-Slovenija, fotografski natečaj na temo Mladi brez meja. Foto natečaj poteka od 21. januarja do 21. februarja 2008. Poslana dela naj se nanašajo na nove možnosti povezovanja mladine iz slovensko-italijanskega obmejnega pasu, ki se odpirajo po padcu shengenske meje. Na foto natečaj se lahko prijavijo avtorji-ice od 15. do 30. leta starosti. Za nagrade foto natečaja je zagotovljen sklad v vrednosti 700 €. Fotografije lahko pošljete kar po elektronski pošti na naslov: HYPERLINK "mailto:foto@adinformandum.eu" foto@adinformandum.eu.

Natečaj Kje domovina si?

Slovenski kulturni klub in MOSP razpisujeta ob dnevu slovenske kulture »Likovni, fotografski in literarni natečaj za mlade (do 30. leta starosti) Iz zamejstva. Tema in tehnika sta prosti. Kdor želi, lahko ustvarja na temo: »Kje domovina si?« (Duma, O. Župancič, ob 130-letnici rojstva). Dela morajo biti podpisana le s psevdonimom; ime, datum rojstva in telefonska številka avtorja pa naj bodo v priloženi zaprti kuverti z istim psevdonimom. Dela lahko oddate v uradih Slovenske prosvete (pon.-pet., 9.-17.) ali po pošti: ul. Donizetti 3, 34133 Trst, do 31. januarja 2008. Literarne prispevke lahko pošljete na: rast_mladika@hotmail.com. Dodeljene bodo 4 nagrade za vsako kategorijo. Razglasitev zmagovalcev in nagrajevanje bosta v nedeljo, 10. februarja, zvečer.

OBČINA TRST - Včeraj formalni »nastop« nove združene opozicijske sile

Demokratska stranka v občinskem svetu

Šteje 11 svetnikov, Fabio Omero načelnik svetniške skupine - Odobren sklep o premestitvi sedeža prometne policije iz Rojana

Demokratska stranka se je sinoči prvič predstavila v tržaškem občinskem svetu. Predsednik mestne skupščine Sergio Pacor je svetnike seznanil o novi politični sili z uradnim dvojezičnim imenom: Partito democratico - Demokratska stranka. Načelnik nove politične skupine je Fabio Omero, nekdanji prvi mož Levih demokratov v tržaškem občinskem svetu.

Demokratska stranka je postala najbolj številčna politična sila v mestni skupščini, saj šteje enajst članov: ob štirih svetnikih nekdanjih Levih demokratov (Fabia Omera, Stefana Ukmarja, Marie Grazie Cogliatti Deza in Tarcisia Barba) jo sestavlja še sedem svetnikov Marjetice (Sergio Lupieri, Luciano Kavovic, Marco Toncelli, Bruna Tam, Alessandro Minisini, Alessandro Carmi in Igor Švab, ki sicer pripada Slovenski skupnosti, a v pričakovanju odločitve vodstva svoje stranke s svojim glasom podpira novo politično silo). Doslej je imela največ svetnikov v tržaškem ob-

činskem svetu Forza Italia (devet).

Občinski svet je na seji odobril načrt novega sedeža prometne policije. Zgradili ga bodo na območju v Ul. Mascagni, preselitev pa bo omogočila ureditev območja dosedanega sedeža v Rojanu (obsega kakih 2.500 kvadratnih metrov) za potrebe krajevnega prebivalstva (zgradili naj bi jasli in parkirišče).

Zadeva novega sedeža prometne policije se je vlekla od leta 1999. Takratna Illyjeva uprava je prvotno nameravala zgraditi novo strukturo na Nabrežju Ottaviano Augusto. Dipiazzov odbor je poiskal druge lokacije. Tako so padli predlogi preselitve v Ul. Cumano, v nekdanjo smodnišnico in k Magdalenii. Naposled je prevladala lokacija v Ul. Mascagni. Med razpravo je Fabio Omero kritiziral Dipiazzovo upravo, ker je odlašala z določitvijo območja novega sedeža. Načrt so podprli vsi svetniki, edinole predstavniki Demokratske stranke so se vzdržali.

Poenotena resolucija o sodelovanju med pristanišči Severnega Jadrana

Tržaški občinski svet je sinoči med drugim razpravljal o sodelovanju s Koprom in drugimi severnojadranskimi pristanišči. Prvotno sta bili predloženi dve resoluciji na to temo: levosredinska je izpostavila sodelovanje s Koprom, večinska pa širše območje. Naposled so poenoteno besedilo podpisali vsi načelniki svetniških skupin, razen Emiliana Eder (Rovisova lista), resolucijo pa je občinska uprava osvojila. O razpravi bomo še poročali.

Včeraj dopoldne je na pročelju tržaške občinske palače na Velikem trgu še visel napis v znamenje solidarnosti s papežem, popoldne pa ga je dal tržaški župan odstraniti. Sam je potrdil, da ga je dal izobesiti na lastno pest, napis pa je pripravilo eno od njegovih podjetij. Občinski svet je sinoči razpravljal tudi o solidarnosti papežu.

KROMA

SLOVENSKI KLUB - Zanimiv torkov večer v Gregorčičevi dvorani

Proti cenzuri in samocenzuri, a pozor: beseda tudi ubija!

Gosta večera sta bila Vlado Miheljak in Franco Juri - Na ogled tudi karikature

Slovenski medijski prostor, cenzura in novinarska svoboda so bile vezne niti tokratnega torkovega večera Slovenskega kluba. Svoje poglede in izkušnje sta posredovala novinarja Vlado Miheljak in Franco Juri (na ogled so bile tudi njegove karikature), ki sta med dvournno debato odgovarjala na vprašanja moderatorja Petra Verča in številnega občinstva. Vprašanja, ki so odprla vrsto zanimivih in aktualnih tem, s katerimi se najbrž večkrat soočajo tako zapisovalci novic kot njihovi bralci.

Dvojica Juri&Miheljak je slovenski javnosti znana. Gre za novinarja, ki rada plavata proti toku in javno proglašata svoja mnenja. Miselno sta si zelo blizu, celo toliko, da v ljubljanskem Dnevniku skupaj objavljata tedensko kolumno. Torkov večer je zato nedvomno nudil pristranski pogled na slovensko realnost; in ker lahko danes načelno vsakdo pove, kar misli, istočasno pa tudi s težavo dobi priložnost za javno razglašanje pogledov, ki niso »na liniji« z oblastjo, sta gosta »maksimalno izkoristila« tržaško priložnost in brez dlak na jeziku spregovorila o svojem doživljanju samocenzure in cenzure. Verč ju je najprej popeljal v osemdeseta leta: Miheljak je takrat pisal za Mladino, Juri za Katedro in Tribuno. Oblasti nenakonjeni članki so takrat občasno sprožali zaplembe časopisov (uredniki se namreč niso radi spuščali v vlogo cenzorjev), »vsak poraz pa je v bistvu pomenil zmago«, je pojasnil Miheljak, »saj smo bili ob vsaki zaplembi korak bližji demokraciji«. Predvsem pa: pred petindvajsetimi leti ljudje niso izgubljali službe zaradi svojege pisanja. Nasprotno, novinarji so si v tistih letih pridobili poseben status, rodil se je mit svobodnega novinarja: morda smo se celo malo razvabili, je pristavil Juri, saj smo mislili, da nas ne moreta pogojevati ne kapital ne partija. Tudi zato smo v zadnjih letih »priča involuciji ...in najbrž normalizaciji.«

Sledila je slovenska osamosvojitve: ali je prav, da se novinarji v pomembnih in delikatnih zgodovinskih obdobjih javno opredelijo za neko idejo? Miheljak je prepričan, da lahko novinar sledi le eni vrednoti, to je resnici, ki pa je seveda taka kot jo sam vidi. Največjo mero domoljubja vidi Miheljak v nepopustljivosti do »svoje« strani, v medijsko državnostnost ne verjame. Državni interesi (in, zakaj ne, tudi manjšinski) naj skratka ne bi pogojevali poročanja, čeprav se lahko po Jurijevem mnenju situacija ne hote spremeni v črno-belo. Med desetletno vojno za slovensko osamosvojitve je bil na primer Juri dopisnik raznih italijanskih časopisov, istočasno pa tudi poslanec prve demokratično izvoljene skupščine. Ko je v

Od leve proti desni Vlado Miheljak, Peter Verč in Franco Juri

KROMA

Sečovljah videl teritorialce in policiste, pripravljene na napad, na drugi strani barikade pa kolono turistov, ki so bili v bistvu zlorabljeni kot živi ščiti, je »podlegel« samocenzuri: v poročilu za italijanske medije ni izpostavil, da je bilo obnašanje slovenske strani na meji nespoštovanja mednarodnih konvencij. Samocenzura je vsekakor naravna, je pripomnil Miheljak: ljudje ne morejo govoriti ali pisati vse, kar mislijo. »Beseda ni vedno nedolžna, beseda tudi ubija!«

Ob prehodu v tretje tisočletje sta oba novinarja glasno nasprotovala slovenskemu vstopu v Nato: to je bil primer državotvorne debate, saj so malodane vsi (tudi na levi) zagovarjali vstop. Miheljak je priznal, da je bil takrat v privilegiranim položaju, saj mu je urednik Sobotne priloge Janko Lorenzi (»njen najbrž najboljši urednik«) dovolil, da je neomejeno zagovarjal svoja protinatovska stališča, »medtem ko so bili ostali praktično brez šans«.

Kaj pa sedanja vlada Janeza Janše, ki je na oblasti od leta 2004? Vsaka oblast si skuša podrediti medije, vprašanje je le, kako: dvojica Juri-Miheljak je mnenja, da je Janševa vlada nastopila s trdo roko, »v vojaških čevlji« in sprožila pravi »kadrovski cunami«. Začela je s spremembo obeh medijskih zakonov, nato »naskočila« dnevnik Delo: pivovarni Laško je omogočila zelo ugoden nakup Merkatorka, v zameno pa je lahko na čelo osrednjega slovenskega dnevnika imenovala svoje ljudi. Na primer tistega Danila Slivnika, ki je pred desetletjem

odigral pomembno vlogo pri medijskem šikaniranju Tržaške kreditne banke in družbe Safti. V naslednji fazi so prišli na vrsto mariborski Večer, Primorske novice in javna televizija RTV Slovenija: Hladnik je bil med tistimi, ki so po »fašistoidnem govoru Zmaga Jelinčiča v oddaji Piramida« protestno izstopili iz programskega sveta RTV, saj so se v njem čutili povsem nemočne. Juri je v neki svoji kolumni izrazil celo strah, da je vladna cenzura prekoračila nekdanje meje in prodrla v zamejstvo, Miheljak je na torkovem večeru izrazil upanje, da se zamejski mediji ne obremenjujejo s tem, kaj si o njihovem poročanju mislijo v Sloveniji: Slovenci v tujini naj bodo slaba vest slovenske države.

Po Miheljakovem in Jurijevem mnenju se vsekakor nekaj spreminja: »Če odmislimo RTV, ostali mediji niso več obvladljivi.« Oktobra lani je 571 slovenskih novinar in novinarjev podpisalo petico proti cenzuri, ki je sicer »zelo neposredna«, a je novinarje predramila in odtegnila brezbriznosti. Premier Janša ji je posvetil dve uri parlamentarne debate, na morebitne konkretnejše premike bo najbrž treba še malo počakati. O cenzuri in samocenzuri torej, a tudi o dejstvu, da je popolna uravnoteženost medijev nemogoča, ker sledi vsak medij neki splošni orientaciji, a tudi zato, ker bi privedla do neverjetnih situacij: na primer do tiste, da bi ob izjavi taboriščnika morali objaviti tudi izjavo nacista ...

Poljanka Dolhar

ZNANOST Ustanovili družbo Festrieste

V Trstu je bila včeraj uradno ustanovljena družba Festrieste, katere ustanovitelji so Univerza v Trstu, visoka šola Sissa, konzorcij za tržaško znanstveno in tehnološko raziskovalno območje, tržaški velesejem, konzorcij Promotrieste, laboratorij Znanstvenega imaginarija in založba Mgs Press. Glavni cilj novoustanovljene družbe, ki ji predseduje Stefano Fantoni, je vsakoletno prirejanje sejmata znanstvenega založništva Fest, ki bo letos potekal od 16. do 20. aprila. Med ostalimi cilji so prirejanje razstav in srečanj, tudi mednarodnega značaja, na temo znanstvenega založništva in širjenja znanosti. Dalje bo družba opravljala promocijo znanstvenega turizma v tržaški pokrajini.

DEŽELA

Posvet o mreži deželnih muzejev

ROBERTO ANTONAZ

KROMA

Muzeji v naši deželi se soočajo s togimi in neživljenjskimi zakonskimi akti, ki ne dopuščajo vzpostavljanja in razpredanja učinkovite mreže sodelovanja med manjšimi in večjimi muzejskimi ustanovami. To izhaja z včerajšnje novinarske konference, na kateri je deželni odbornik za kulturo Roberto Antonaz predstavil posvet, ki bo v žarišču postavil muzejsko situacijo v FJK. Posvet z naslovom Deželni dan muzejev - Obeži za vzpostavitev muzejskega sistema v FJK bo na sporedu v torek, 29. januarja, in sicer v vili Manin, kjer se bodo zbrali strokovnjaki različnih poklicnih profilov z vseh koncev Italije. Antonaz je na včerajšnji uradni predstavitvi dejal, da bo dogodek, ki ga pripravljata deželni oddelek za vzgojo, kulturo, šport in mir ter Deželni center za katalogizacijo in restavracijo kulturne dediščine, zelo pomemben, saj bodo gostje srečanja postregli s predlogi, kako bogato kulturno dediščino bolje vplesti v sistem, ki bi omogočal vzajemno sodelovanje med različnimi kulturnimi ustanovami. Deželni odbornik je ob tem še dodal, da bo posvet med drugim predstavil tudi priložnost, da muzealci in predstavniki oblasti v precep vzamejo deželni predlog zakona o uvedbi enotnejšega deželnega muzejskega sistema.

Za naše kraje je značilen pluralni muzejski sistem, je včeraj ocenil Giuliano Abate, eden od organizatorjev posveta, ki bo nastopil tudi kot koordinator srečanja. Na celodnevem posvetu bodo gostje razkrili sedanjo podobo institucij za varovanje dediščine, s svojimi posegi in razpravami pa bodo ponudili tudi izhodišča za drugačno, sodobno prakso varovanja bogate kulturne dediščine, ki bi omogočila tudi sodelovanje z muzeji sosednjih držav. Jutranji program bodo oblikovali Alberto Garlandini, ki bo pojasnil delovanje muzejev v Lombardiji, Tommaso Detti bo spregovoril o muzejski mreži v Toskani, Laura Carlini pa bo podrobneje predstavila sistem muzejskega delovanja v deželi Emilia - Romagna. V nadaljevanju bodo spregovorili še Maurizio Buora, direktor Mestnih muzejev v Vidmu, ki bo razložil koncept muzejske mreže pri nas, Riccardo Caldura in Agnes Kohlmayer pa bosta spregovorila o sodobni umetnosti. Na okrogli mizi popoldanskega dela posveta si bodo govorniki izmenjali muzeološka znanja in informacije, poleg drugega pa bodo predlagali tudi predloge za novo zakonodajo na področju muzeologije. V imenu deželnega sveta bodo spregovorili naslednji deželni svetniki: Tamera Blažina, Pietro Colussi, Luigi Ferrone, Kristian Franzil, Giancarlo Tonutti ter Bruna Zorzini. Ti bodo pod drobnogled vzeli predlog zakona št. 150, ki je jasen in kratak, saj govori o vzpostavitvi muzejskega sistema in mreže v FJK. V imenu deželnih muzejev pa bodo besedo kasneje prevzeli direktorji teh ustanov. Namen prve izvedbe omenjenega posveta je promocija deželne politike, v okviru katere si pooblaščenici prizadevajo izboljšati razvoj in inovativnost muzejskih ustanov v deželi FJK. (sč)

POMORSKA PROTIPOŽARNA VAJA - Včeraj dopoldne

Pripravljani na požare

Vaje so se udeležili gasilci, Pristaniška oblast in obalna straža, policija ter podjetje Crismani

Del zaliva med Trstom in Miljami je bil včeraj prizorišče protipožarne vaje, katere so se udeležili gasilci, policija, osebje Pristaniške oblasti, podjetje Crismani in obalna straža, ki je koordinirala delo.

Skupna vadba, ki je vsebovala tudi poseg proti onesnaženju morja, je potekala med 11. uro in 12.30 na območju terminala ogljikovodikov SI.LO.NE. (Sistemi Logistici Nordest), kjer je bil zasidran italijanski tanker »Azahar«, ki prevažata bencin. Med vajo so vključili protipožarne naprave tako v terminalu kot na krovu tankerja, medtem pa so simulirali izliv goriva v morje: lažni madež so izolirali s pomočjo ladje podjetja Crismani in drugih sredstev. Ob koncu so še uprizorili reševalno akcijo za ranjence na ladji. Skupne vaje se udeležujejo vse ustanove, zadolžene za posege v nujnih primerih. Po navodilih ministrstva za prevoze se morajo podobne vaje ponoviti vsakih šest mesecev.

Vajo so izpeljali med tržaškim pristaniščem in Miljami

PIANCAVALLO - Tradicionalno zimovanje

Osnovnošolčki vadili in tekmovali

Zimovanja so se udeležili učenci 4. in 5. razredov trinajstih slovenskih osnovnih šol na Tržaškem

Od ponedeljka, 14. do petka, 18. januarja je - kot že vrsto let - na Piancavallu potekalo zimovanje, ki se ga udeležujejo učenci 4. in 5. razredov kar 13 slovenskih osnovnih šol na Tržaškem, in sicer so to osnovne šole A. Černigoj, P. Trubar, J. Jurčič, P. Vovanc, A. Bubnič, A. Sirk, A. Gradnik, F. Venturini, I. maj 1945, I. Trinko Zamejski, V. Šček, S. Gruden in P. Tomažič, ki jih je tokrat spremljalo tudi veliko število razrednih učiteljev in devinsko nabrežinski ravnatelj. Vreme jim letos res ni bilo naklonjeno, saj so prve tri dni smučali v meglenem vremenu, v četrtek je ves dan snežilo, le zadnji dan je posijalo sonce, tako, da so nekateri otroci prvič videli zimsko snežno pokrajino.

Ob sklepu tečajev, ki so jih vodili učitelji smučarske šole, je bila v petek na vrsti sklepna tekma na progi Casere, kjer je tekmovalo kar 143 mladih osnovnošolcev. Tekmo je ob sodelavcih družbe Promotura in šole smučanja Piancavallo zelo uspešno izpeljal SK Devin in ob znatni podpori dveh sponzorjev Zadružne kraške banke in trgovine športne opreme Alternativa sport, ki je tudi poskrbela za najem smučarske športne opreme tistim učencem, ki nimajo lastne.

Učenci so na tekmi pokazali smučarske veščine od začetnikov, ki so prvič preizkusili bele strmine, do bolj izkušenih malih smučarjev, ki so lepo in brez padcev prevozili vsa tekmovalna vratca. Takoj po končani tekmi je ob progi potekalo nagajanje in naj omenimo, da so vsi sodelujoči učenci prejeli v dar praktično nagrado, ki sta jo nudila oba sponzorja.

Na koncu so po skupnem seštevu točk na podlagi rezultatov posameznih tekmovalcev in odgovarjajočih šol nagradili tudi vsa tri didaktična ravnateljstva s tremi pokali. Največje število točk in prvo mesto si je prislužilo opensko didaktično ravnateljstvo, drugo mesto je pripadlo dolinskemu, tretje mesto pa devinsko-nabrežinskemu.

OPČINE - Okusi Krasa

Slike in recepti

V svoji cvetličarni je Vivijana Kljun dala na ogled slike - Predstavili tudi recepte Slavice Smrdel

Pred dnevi je bil na Opčinah zanimiv večer z dvojnimi programom v znamenju Okusov Krasa. Gostiteljica Vivijana Kljun je v svoji cvetličarni - galeriji Atelie Dom Art otvorila razstavo slik izdelanih z mešano tehniko, oplemenitenih s toplimi in živimi kraškimi barvami. Sočasno je njena tovarišica v umetniškem snovanju, Slavica Smrdel, predstavila knjigo lastnih kulinarčnih izkušenj in receptov Navdih.

Po uvodnem napjevu ženske vokalne skupine Vesela pomlad, ki jo vodi Mira Fabjan (*na sliki KROMA*), je nastopil pesnik in literat Aleksij Pregarc. Ta je z njemu lastno zlahtnostjo predstavil lik umetnice, ki se ob cvetličarstvu ukvarja še z likovnim upodabljanjem in okraševanjem. Njena dela so bila med

Okusi Krasa razstavljeni v kriški restavraciji La Lampara. Pregarc je prebral nekaj svojih in Jurinčičevih stihov na temo Brega in Istre.

Predstavnica gostinske sekcije SDGZ Davorin Devetak je podal v glavnem pozitiven obračun Okusov Krasa, ki so se dogajali v 18 gostilnah tržaškega in goriškega Krasa. Opozoril je, da so tipični jedilniki še na razpolago (z rezervacijo) v gostilnah, kar je pa najvažnejše, promocija tipičnih proizvodov in trgovinah in pekarnah in samih gostilnah Okusov Krasa, se še nadaljuje.

Prej Slavica Smrdel in potem Vesna Guštin sta spregovorili o lepi, izvirni in poljudno izvedeni zbirki receptov in skrivnosti, ki si jih je navdušena avtorica nabrala v več desetletnem delovan-

ju doma in v tujini. Smrdelova je povedala, da ji je posebno blizu mediteranska kuhinja in sestavine in da le-te kar se da vključuje v domačo kulinarčno prakso. Z Vivijano že mnoga leta sodelujeta in sta nastopili na številnih tekmovanjih, doma in v tujini ter dobili tudi priznanja. Gostinske stvaritve ne morejo danes mimo primerno uglašene prezentacije, okrasa pogrnjaka in celostne podobe.

Razstava slik v večjem in manjšem formatu Vivijane Kljun je na ogled v omenjeni trgovini - galeriji na Opčinah, na Dunajski cesti št. 17/a. Tu se dobijo tudi zgibanke o obratih Okusov Krasa, ki imajo kotiček tipičnih proizvodov, pa tudi tudi omenjeno bogato in uporabno knjigo receptov Slavice Smrdel. Za informacije: tel. 0402158266. (dev)

Davorin
Starec

je 22. januarja z odliko zaključil
Glasbeno šolo v Logatcu.

Župniji Prosek in Kontovel
mu iskreno čestitata in želita,
da bi ob izvrstnem kruhu
tudi izvrstno igral orgle.

OPRAVLJAM raznovrstna dela na vrtu, v stanovanju in drugo. Pokličite na tel. št. 320-9564298.

PRODAM kombi Renault Master s klimo. Pokličite na št. 335-6322701.

PRODAM prvi originalen načrt za električno napeljavo od Saleža do Gabrovce iz leta 1913, z vsemi akti, v katerih so pogodbe in razlastitve posameznih lastnikov z imeni in hišnimi pridevki. Tel. 338-5313529.

PRODAM stanovanje v ul. Revoltella, 110 kv. m. z garažo. Tel. št. 340-9188924.

PRODAM BOX GARAŽO za dva avtomobila v bližini komercialnega centra Il Giulia, primeren tudi za skladišče, 32 kv m. (višina 3,80 m, širina 3 m in dolžina 10 m). Tel. št. 349-8633811 ob uri obedov.

PRODAM HIŠO v Briščikih (Girandola). Tel. št. 040-327296.

PRODAM avtomobil Ducato 2500, turbo dizel, 4x4, letnik 1990, 4 ležišča, z vsemi dodatki, v odličnem stanju. Tel. št. 040-228630 ali 348-7462762.

PRODAMO hišo v sončnem kraju v Rupi z vrtom in malim vinogradom. Resno zainteresirani naj pokličejo na tel. 328-4650354 ali 00386-41890193.

SKLADIŠČE v dolinski občini (cona Domjo) oddam v najem, 240 kv. m., z uradom, prostorom za vozila, wc-jem, vodo, elektriko in klimo. Kličati med 12. in 15. uro ter v večernih urah na tel. št. 040-828861.

UGODNO PRODAM lepo izdelan krznen plašč (lisast ozelot, vidra rokava in ovratnik), dolžina 3/4, mera 46 s kombiniranim klobučkom. Cena 500,00 evrov (možnost domene). Tel. 040-228630 ali 348-7462762.

V NAJEM dajem opremljeno stanovanje pri Sv. Jakobu. Za informacije pokličite tel. št. 335-6228630.

VW GOLF 1.6 letnik 2001, prevoženih 63.000 km, gorivo bencin, 3 vrata, sivo kovinske barve, EUR 4, prodam po ugodni ceni. Pokličite na tel. št. 335-6328351 ali v večernih urah na št. 040-2158391.

Šolske vesti

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO NA OPČINAH sporoča, da je tajništvo v času vpisov v šolo in vrtec odprto tudi ob sobotah od 8. do 13. ure.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V NABREŽINI obvešča, da poteka vpisovanje do 30. januarja 2008; v otroške vrtece za otroke, ki dopolnijo 3. leto starosti do 31. januarja in v prvi razred osnovne šole, za otroke, ki dopolnijo 6. leto starosti do 30. aprila 2009, na ravnateljstvu v Nabrežini. Urnik tajništva: vsak dan od 7.30 do 13.30, ob ponedeljkih tudi od 15.30 do 18.30.

ZDRUŽENJE STARŠEV otrok OŠ Virgila Ščeka, v sodelovanju s KD Igo Gruden, vabi na predavanje »Psihološki razvoj otroka v obdobju latence« psihologinje dr. Veronike Lokar, ki bo v sredo, 30. januarja, ob 17.30 v domu Iga Grudna.

Osmice

MARIO PAHOR je v Jamljah odprl osmico. Toči belo in črno vino ter nudi domači prigrizek.

OSMICO je odprl Mario Milič, Zgonik 71.

OSMICO v Škednju je odprla kmetija Debelis. Tel. 040-810285. Vabljeni!

OSMICO je v Medjivasi odprla Nataša Pernarčič.

OSMICO so odprli pri Batkovih, Repen 32. Tel. št. 040-327240.

V BORŠTU je odprl osmico Jordan Žerjal. Tel. št. 040-228262.

Mali oglasi

23-LETNA ŠTUDENTKA, resna in zanesljiva, išče delo kot otroška varuška. Tel. 347-2513877.

AGRITURIZEM UŠAJ v Nabrežini št. 8 je odprt ob petkih, sobotah, nedeljah in ponedeljkih. Tel. 339-4193779.

KMEČKI TURIZEM SKERLJ Salež 44 je zopet odprt ob petkih, sobotah in nedeljah. Tel. št. 040-229253.

MLADIČE KRAŠKEGA OVČARJA z rodovnikom, starši večkratni zmagovalci na mednarodnih razstavah, primerne za družino z vrtom, otroki (tudi majhnimi) in domačimi živalmi oddajamo od 1. marca dalje. Tel. št. 040-226207.

NA COLU PRI REPNU prodajam novo nedokončano hišo, 280 kv. m. z velikim vrtom. Tel. št. 040-208326 ali 335-304758.

NUMID POMOČ starejšim osebam in opravljam hišna opravila. Telefoni rati na št. 040-229211.

VRTNARSTVO, KMETIJSKI STROJI, SERVIS

NOVI URADNI KONCESIONAR
HONDA

**AGRICOLA
CHITTARO**

VRHUNSKA
KAKOVOST
ZA VAŠ VRT

VILLA VICENTINA - D.C. ČERVINJAN - TRST, TEL. 0431 969111

NOVA GORICA - Ob 60-letnici delovanja

Glasbena razmišljanja novogoriške glasbene šole

Otvoritveni večer v Kino dvorani v Šempetru je bil posvečen Marjanu Koniču - Ninu

Utrinek s koncerta v Šempetru

Glasbena šola Nova Gorica praznuje letos 60. obletnico delovanja in ob častitljivem jubileju je pripravila niz glasbenih dogodkov pod skupnim naslovom »Glasbena razmišljanja«. Ni naključje, da je otvoritveni večer v petek, 18. januarja zazvenel v Kino dvorani v Šempetru pri Gorici in da so učenci šole muzicirali v spomin na Marjana Koniča - Nina. Dediščina tega vrsto let ravnatelja GŠ Šempeter pri Gorici, izjemnega pedagoga godal, dirigenta in predvsem ustanovitelja Goriškega simfoničnega orkestra je namreč velika (kot je v slavnostnem nagovoru poudaril tudi Dragan Valenčič, župan Občine Šempeter - Vrtojba). Njegova predanost glasbi, njegov entuziazem in njegova nesebičnost so bistveno zaznamovali celotno Goriško in semena, ki so bila posejana v 'zlatem obdobju' njegovega aktivnega delovanja, so vidna še danes. Marjan Konič zato ostaja mnogim v spominu kot lik glasbenega zanesenjaka in pedagoga, ki ga danes ni več. Že v povojnih letih je ustanovil 32-članski godalni orkester, ki je bil prvi tovrstni ansambel na Primorskem. V začetku sedemdesetih let pa je pod njegovim vodstvom zaigral tudi Goriški simfonični orkester, v katerem so ob domačih igrali tudi italijanski glasbeniki in slovenski godalci iz Gorice, in je kot tak že skoraj štiri desetletja pred »padcem meje« uresničeval znani slogan »glasbe brez meja«. Kot tankočuten človek in pedagog je zapustil globoko sled v mnogih učencih. Nekateri med njimi uspešno nadaljujejo njegovo poslanstvo in prav ti so ob njegovi 90. obletnici rojstva in 10. obletnici smrti oblikovali večer, ki je dokazal, da zgled Marjana Koniča - Nina živi še danes. PO več desetletjih je na Goriškem na koncertu v Šempetru pri Gorici zaigral Simfonični orkester, ki je pod vodstvom Marka Kodelje (nekoč učenca Marjana Koniča) številnemu občinstvu ob skladbi Griega in Verdija zaigral tudi eno najljubših skladb Koniča, skladbo Intermezzo sinfonico P. Mascagnija, delo, ki ga je pred tridesetimi leti pogosto izvajal Goriški simfonični orkester na svojih gostovanjih v različnih slovenskih mestih in v zamejstvu. Koničevo vztrajno zavzemanje za komorno igro, ki je »obsijalo vse, ki smo se pri njem učili ali z njim delali« pa so na spominskem večeru obujali različni godalni sestavi (duo in trio violin, mlajši godalni orkester pod vodstvom Petre Vodopivec, Godalni kvartet GŠ Nova Gorica, Godalni ansambel in Godalni orkester z dirigentko Stelo Povšič). Nad pestrostjo sestavov, predvsem pa nad zavzetostjo muziciranja in kakovostno igro mladih mojstrov godal bi bil zagotovo prijetno presenečen tudi sam Nino, vnovično vero in upanje v šempetrsko glasbeno svetlejšo časa pa bi na koncertu zelo verjetno dobil tudi Marko Vuk, ki je pred deseti leti zapisal: »...Vsakokrat, ko se pe-

ljem skozi središče Šempetra, mimo stavbe nasproti župnišča, v kateri sedaj gostuje banka, se spomnim na tiste lepe čase, ko je Šempeter pomenil važno kulturno središče tudi za širšo okolico. Vsega tega pa ne bi bilo brez vneme in navdušenja Marjana Koniča - Nina, ki je v Glasbeni šoli uspel ustvariti skladen kolektiv, navduševal pa je učence od vsepovsod, saj se je osebno zanimal za vsakogar in najbolj nadarjenim pomagal pri njihovi umetniški rasti.«

»Glasbena razmišljanja ...« so se iz Šempetra že v ponedeljek, 21. januarja preselila v dvorano Kulturnega doma Šempas, kjer so novoletno čestitko pripravili mladi solisti Glasbene šole Nova Gorica. V ponedeljek, 28. januarja ob 19.30 pa bodo v dvorani Frančiškanskega samostana na Kostanjevici v Novi Gorici nastopili učitelji novogoriške glasbene šole. Sledili bodo številni zaključni nastopi solistov, komornih skupin in orkestron na različnih lokacijah v okviru Mestne občine Nova Gorica in ostalih občin ustanoviteljic. Slavnostno prireditev ob 60. obletnici šole napovedujejo prav na njen 'rojstni dan', 3. oktobra 2008 v Kulturnem domu Nova Gorica, ko naj bi predstavili tudi novo zgoščenko in zbornik. Vodstvo šole upa, da bo ena od letošnjih slovesnosti tudi odprtje prizidka Glasbene šole v Novi Gorici.

TATJANA Gregorič

LJUBLJANA - Galerija Krka

Opus Poldeta Oblaka

Danes bodo odprli pregledno razstavo umetnika, ki se zadnje čase veliko posveča Krasu - Njegova dela bodo na ogled do 2. marca

Polde Oblak pred svojimi slikami

O.K.

TRST - Literarni natečaj Mladike

Dodelili nagrade

Dobitnikom jih bodo podelili 11. februarja v tržaški Peterlinovi dvorani

Komisija literarnega natečaja Mladike, ki se je sestala v torek, 22. januarja 2008, na sedežu Slovenske prosvete v Ulici Donizetti 3, je obravnavala 42 prispevkov v prozi in 35 ciklusov pesmi, ki so v roku prispeli na uredništvo revije. Komisija je po temeljiti razpravi in oceni dospelih prispevkov podelila sledeče nagrade:

PROZA

Prvo nagrado prejme novela Pcestnik, ki je prispela pod psevdonom Aluna. V napeti pripovedi prikaže avtorica srečanje z brezdomcem. Motiv obdela psihološko pretanjeno, elegantno in jezikovno izpljeno. Avtorica je Ana-Marija Pušnik iz Maribora.

Drugo nagrado prejme novela Osamljenost. Avtorica se poglobi v notranji svet osamljenega človeka in nam s presenetljivim pripovednim obratom prikaže občutja zapuščenosti v različnih življenjskih obdobjih.

Avtorica je Manka Kremenšek Križman iz Ljubljane.

Tretjo nagrado prejme novela Jutranja kava, ki je prispela pod psevdonom Evropa. Avtorica prikaže dileme, ki jih doživljajo ženske, ko se morajo spopadati z vsakdanjimi težavami in težavicami. Napisana je spretno in dojemljivo. Avtorica je Olga Paušič iz Lendave.

Komisija priporoča za objavo še novele: Žled s Sežganke avtorice Irene Žerjal iz Ricmanj; Nekoč v maju avtorice Majde Senica Vujanovič iz Maribora; Kameno medeno avtorice Jane Kolarič iz Ljubljane; Češnjev cvet in Solze veselja avtorice Ljubice Albin Garbajs iz Ljubljane; In te več ni avtorice Irene Štusej iz Šentruperta; Na jezeru in Fino kolo Manke Kremenšek Križman iz Ljubljane; Tujke Tomaža Zupančiča iz Ljutomerja; noveli Pozneje in Paša Metke Lampret iz Rač in Izobčenec Mateje Gomboc iz Ljubljane.

POEZIJA

Prvo nagrado prejme cikel pesmi, ki je prispel pod psevdonom Arjana. Intimistična refleksivna poezija razkriva stiske posameznika ter se sprašuje o smislu življenja in išče pot iz lastne ujetosti. Avtorica je Ana Balantič iz Idrije.

Drugo nagrado prejme cikel Briškule in liše. Pesmi obravnavajo raznovrstne motive, posebno noto pa jim dajejo spomini na preteklost, ki so nostalgичno obarvani. Avtorica je Martina Štunf Šelhaus iz Ljubljane.

Tretjo nagrado prejme cikel z naslovom Drgetanje tirov, ki je prispel pod psevdonom Ničče. Slike in sličice vsakdanjega življenja lahko postanejo poezija pod spretnim avtorskim peresom. Avtor je Borut Gombač iz Maribora.

Podelitev nagrad bo v ponedeljek, 11. februarja ob 20.30 na Prešernovi proslavi Slovenske prosvete in Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani v Trstu, Donizettijeva ulica št. 3.

Umrli Andy Palacio

Za posledicami kapi je v Belize Cityju umrl Andy Palacio, eden najbolj priljubljenih pevcev te dežele in Unescov ambasador miru. Star je bil 47 let. Palacio, znan po glasbenem slogu »punta rock«, ki združuje tradicionalne ljudske ritme z modernim rockom, je umrl v bolnišnici, kamor so ga prepeljali zaradi vrtoglavice. Po poročanju ameriške tiskovne agencija AP se mu je stanje poslabšalo in v četrtek so ga hoteli prepeljati v Chicago, kamor pa nikoli ni prispel. Letalo je namreč med potjo prisilno pristalo v Alabami, kjer so Palacio priključili na aparate ter ga nato prepeljali nazaj v Belize, kjer je v soboto umrl. Novico je potrdil Ivan Duran, producent hiše Stonetree Records, ki je s Palaciem sodelovala od leta 2003. Palacio je bil najbolj znan po albumu »Watina«. Skladati je začel v zgodnjih 80-ih letih in nato naredil pet albumov v slogu »punta rocka«. Za ambasadorja miru ga je Unesco izbral leta 2007. Znan je bil po obrambi pravic ljudstva Garifuna, potomcev amazonskih Indijancev plemena Arawak, karibskih Karibov in pobeglih sužnjev, ki so živeli ob karibski obali Srednje Amerike. Palacio je lani maja v Ljubljani nastopil na festivalu Druga godba s svojo skupino The Garifuna Collective. (STA)

VOKSWAGEN - Nova različica manjšega terenca

Tiguan je istočasno mestni SUV in terensko vozilo

Štirikolesni pogon 4MOTION zagotavlja odlično vozno dinamiko in varnost

Kaj pa je pravzaprav Volkswagen Tiguan? Mestni SUV ali terensko vozilo? Ne eno ne drugo, lahko pa oboje. Ne moremo reči, da je manjša izvedba touarega, pa niti ne, da je terensko obarvan golf, čeprav je notranjost zelo podobna golfu variantu.

Odlikuje se z omejenimi merami (443 cm v dolžino, 181 cm v širino, visok pa je 167 cm). Ker je na voljo v mestni različici ali kot terensko vozilo, ima tudi prednji del oblikovan na dva načina; za terensko izvedbo ima športnejši videz, ki omogoča 28-stopinjski vstopni kot namesto 18-stopinjskega.

Tiguan pri nas že prodajajo, in sicer z 1,4-litrskim TSI motorjem s 150 KM in 2,0-litrskim TDI motorjem s 140 KM. Oba sta na voljo s 6-stopenjskim ročnim menjalnikom, dizelski pa tudi s šeststopenjskim tiptronic menjalnikom. Pri Volkswagnu poudarjajo, da gre za edini avto, ki ga pogonjajo samo motorji s turbinskim polnilnikom. Kmalu bodo razširili motorno paleto in ponudili še dva močnejša TSI motorja s 170 KM in 200 KM ter močnejši TDI motor s 170 KM. Oba bencinska motorja bo moč dobiti v kombinaciji z avtomatskim tiptronic menjalnikom. Na voljo pa bo tudi Tiguan brez štirikolesnega pogona, ki bo odločno cenejši.

Tiguan smo vozili na ovinkastih cestah pri Gardskem jezeru, na beneški strani in se povzpeli skoraj do gore Monte Baldo, kamor smo sicer prišli z žičnico in v višini naleteli na prvi snežni metež. Do višine 1500 metrov je deževalo, tako da smo imeli priložnost preizkusiti, kako se Tiguan obnaša na mokrem cestišču. Tiguan je serijsko opremljen s štirikolesnim pogonom 4MOTION, ki zagotavlja zelo dobro vozno dinamiko in varnost, obenem pa na brezpotjih nudi optimalno vlečno silo. Med običajno vožnjo se tako 90% pogonske moči prenaša na sprednji kolesi, na zadnji pa 10%. V ekstremnih primerih se lahko delež moči na zadnjo premo poveča na skoraj 100%. S tem pogonom se Tiguan drži ceste izredno dobro. Vozili smo dizelsko različico track and field s samodejnim menjalnikom, tisto bolj terensko, ki je že serijsko opremljena s terenskim voznim programom, ki ob pritisku na gumb aktivira vrsto sistemov za terensko vožnjo (asistenca za nadzorovani spust, elektronska zapora diferenciala pri zdrsavanju, prilagoditev delovanja sistema ABS, speljevalna asistenca, predizbira prestave). Paket vsebuje tudi 16-palčna lahka platišča, črne strešne letve, sprednji ščitnik podvozja, kompas ter komfortna sprednja sedeža.

Tiguan je dokaj dobro opremljen že v vstopni verziji, na spisku dodatne opreme pa je tudi parkirna asistenca, ki preko senzorjev parkira Tiguan, nova je navigacijska oprema s trdim diskom, ki ima možnost terenske navigacije, kamera za vzvratno vožnjo, panoramsko strešno okno in vlečna naprava.

Cene Tiguan grede od 27.500 evrov, kolikor velja bencinska 1400-kubična različica, do 33 tisoč evrov, toliko namreč stane cestna varianta sport and style 2.0 TDI. Če hočete terensko različico, se cena začneja pri 30.700 evrov, najdražji terenec pa je Tiguan 2.0 TDI tiptronic: 32.325 evrov.

Stran pripravil
Ivan Fischer

Tiguan se ne more
ponašati s
posebno moderno
zunanostjo,
notranjost pa je
dokaj udobna

DETROIT - Prvič korejski osemvaljni motor

Nov korejski SUV

Bencinar je opremljen s šeststopenjsko avtomatiko

Očividno je srednji razred za korejsko Kio postal nekoliko pretesen in Korejci sedaj merijo bolj visoko. V Detroitu so na tamkajšnjem avtomobilskem salonu predstavili svoj prvi 8-valjni motor, ki so ga namenili novemu SUV borrogo. Avto je dolg 4,8 m in sodi po ameriških kriterijih med srednje velike SUV. Ponaša se z zelo prostorno kabino, v kateri je prostora za kar sedem ljudi.

Osemvaljni motor ima 4.600 kubikov prostornine in zmore preko 300 KM. Za Kio je nov tudi šeststopenjski avtomatski menjalnik, s katerim je avto opremljen. Obstaja tudi manjša 6-valjna različica, obe pa nudita izredno moč pri vleki, na terenu pa sta baje obe različici nepremagljivi. O pohodu na evropsko tržišče za sedaj ne razmišljajo, srednje ali daljnoročno pa kdo ve...

SALON

V Detroitu Hyundaijev genesis

Na avtosalonu v Detroitu bo Hyundai na ogled postavil limuzino genesis, avtomobil zgornjega srednjega razreda. Na ogled bo prvič kot serijsko vozilo. Genesis je dolg 5, širok 2,9 in visok 1,49 metra, njegova medosna razdalja pa je 1,936 metra. Pri Hyundaiju pravijo, da je s tem njihov avto za 12 do 14 odstotkov večji od konkurenčnega BMW, serije 5 in mercedesa E, hkrati pa naj bi bil tudi lažji.

Avtomobil, ki bo vsaj na začetku namenjen za severnoameriški trg, bo ponujal tri motorje. To bosta dva motorja V6, in sicer 3,3-litrski (198 kW) in 3,8-litrski (214 kW), oba v kombinaciji s 6-stopenjskim samodejnim menjalnikom. Novost v genesisu bo nov Hyundaijev 4,6-litrski motor V8 z variabilnim krmiljenjem ventilov. Njegova moč je 271 kW (368 KM), do 100 km/h pa bo pospešil v šestih sekundah.

Južnokorejci se že izdali nekaj tehnoloških značilnosti limuzine. Avtomobil bo imel ABS, ESP, ksenoske žaromete, osem senzorjev za parkiranje, bluetooth in 500-vatni avdiosistem Lexicon.

Za sedaj še niso povedali, če bodo genesis prodajali tudi v Evropi.

Nov rekord s twingom

Kaskader Terry Grant se je vpisal v Guinnessovo knjigo rekordov. S twingom je izvedel obrat med zidovoma, ki sta bila narazen komaj 3 metre in 78 centimetrom.

3,78 metra je razdalja, od katere je twingo krajši za samo 18 centimetrov. Pomislite, tako malo prostora je Terry Grant porabil, da se je v »ožino« pripeljal vzvratno, med zidovoma obrnil za 180 stopinj in se odpeljal naprej. Terry trdi, da je pri tem obratu pomembno, koliko meri diagonala avtomobila - twingo v tem pogledu meri 370 centimetrov, kar je pomenilo, da je imel na vsaki strani za napako na voljo le štiri centimetre.

Rekord je izvedel v dvoranskem šovu na sejmišču v britanskem Birminghamu, kjer se je odvijal salon športnih avtomobilov.

Nissan sodeluje s Kitajci

Nissan Motor Co. Ltd. in Dongfeng Motor Group Co. Ltd. sta ustanovila Dongfeng Nissan Auto Finance Co. Ltd. (DNAF), s sedežem v Shanghaiu.

DNAF zagotavlja različne oblike financiranja prodaje vozil Nissan in Infiniti ter nudi finančno podporo poslovanju pooblaščenim trgovcem obeh znamk na Kitajskem. Ob tem bo opravljala celostne storitve na finančnem področju za pooblaščenca trgovce v Shanghaiu, Pekingu in Shezhenu. V naslednjih dveh letih bodo storitve družbe razširili v vsa večja mesta na Kitajskem. Finančna podpora strankam ob nakupu vozila, pa bo od začetka delovanja družbe zagotovljena v Shanghaiu, Pekingu, Guangzhou, Shenzhenu, Wuhanu in Hangzhou.

Kitajska državna komisija za nadzor delovanja bank je DNAF, ki je začela delovati v prvih dneh januarja, konec oktobra uradno potrdila in ji izdala dovoljenje za poslovanje.

Ustanovni kapital družbe znaša 500 milijonov juanov (46,55 milijona evrov). Nissan Motor Co. Ltd. ima v lasti 65 odstotka družbe, Dongfeng Motor Group Co. Ltd. 35 odstotkov. Upravo družbe sestavlja pet članov, trije Nissanovi. Prvi mož Dongfeng Nissan Auto Finance Co. Ltd. je Liu Zhangmin, predsednik Dongfeng Motor Group Co. Ltd., podpredsednik nove družbe pa Joji Twagawa, podpredsednik Nissan Motor Co. Ltd.

Guštin
SERVICE PARTNER

OBRтна CONA "ZGONIK" Ul. Proseška Postaja, 29/a - Tel. 040 225343 | email: assistenza@gustin.autogerma.it

NUDIMO VAM BREZPLAČEN
ZIMSKI PREGLED

GORICA-TRŽIČ - Predsednik pokrajine in župani prvega februarja z odbornikom

Goriška prepričala deželno in doseгла avdicijo o zdravstvu

Gherghetta: »Zahtevamo enakovreden status, čezmejno zdravstvo pa se lahko uresniči samo pri nas«

GORICA - Bolničarji in tehnične službe

Zdravstvo pesti pomanjkanje osebja

Goriška splošna bolnišnica

BUMBACA

Goriško zdravstvo pesti stiska zaradi pomanjkanja bolničarskega osebja, primanjkuje pa tudi osebja v upravnih in tehničnih službah, opozarjajo pokrajinski predstavniki sindikatov, ki so se včeraj sestali s pristojnimi funkcionarji zdravstvenega podjetja.

O zaposlovanju bolničarjev podjetje sporoča, da sta bila med septembrom in oktobrom izpeljana dva natečaja za zaposlitev bolničarskega osebja s pogodbami za nedoločen čas; natečaj je uspešno opravilo 45 kandidatov, od katerih so jih zaposlili 24. Iz zdravstvenega podjetja so tudi pojasnili, da so po zaključku natečaja sprejeli v službo vse kandidate, ki so privolili v zaposlitev. Da bi dodatno okrepili bolničarsko osebje, so decembra sprožili postopek še za dodaten natečaj,

katerega selekcije bodo potekale marca. Tudi v tem primeru bodo kandidate, ki bodo uspešno prestali selekcije, zaposlili s pogodbami za nedoločen čas; v pričakovanju na njihovo zaposlitev bodo na Goriškem sprejeli v službo osebje drugih zdravstvenih podjetij, ki je vložilo prošnjo za premestitev. Zdravstveno podjetje je lani opravilo tri selekcije, na podlagi katerih je zaposlilo dodatnih sedemnajst bolničarjev s pogodbami za določen čas; četrto selekcijo bodo opravili prihodnji mesec. Kljub temu goriška predstavnika sindikata CISL Massimo Bevilacqua in Antonella Dalla Montà opozarjata, da zaradi bremena dela še vedno manjka 21 bolničarjev, na okrog dvajset novih zaposlitev pa čakata administrativna in tehnična služba.

Župane goriške pokrajine in predsednika pokrajinske uprave bo prvega februarja sprejel deželni odbornik za zdravstvo Ezio Beltrame, potem ko je zahtevo po avdiciji z goriškimi upravitelji odklonili predsednik komisije za zdravstvo pri deželnem svetu Nevio Alzetta. Na deželi namreč potekajo avdicije o reformi deželnega zdravstva, ki med drugim predvideva spojitve goriškega in tržaškega zdravstvenega podjetja, vendar v ločeno obravnavo goriških zahtev pristojna deželna komisija ni privolila.

Odklon je v Gorici sprožil vrsto polemičnih odmevov, pa tudi protestno potezo goriške odbornice in predsednice konference goriških županov Silvane Romano, ki je na torkovi avdiciji s predstavniki vsega deželnega ozemlja izročila spisek goriških zahtev in zasedanje zapustila. Nato je vik in krik zagnal goriški župan Ettore Romoli in napovedal poseg pri predsedniku deželne vlade Alessandru Tesiniju in deželnih svetnikih. Goriško fronto je včeraj spet poenotil predsednik pokrajinskega odbora Enrico Gherghetta, ki je odbornika Beltrameja nagovoril in dosegel sočnanje z goriškimi upravitelji. Že danes bo Gherghetta naslovil na župane iz goriške pokrajine pismo z vabilom k udeležbi, ob njem pa ga bosta podpisala še Romoli in tržaški župan Gianfranco Pizzolitto. Srečanje bo potekalo prvega februarja ob 14. uri v Šlovrencu, kjer bo v dopoldanskem času zasedala deželna vlada Riccarda Illyja. Župane in Gherghetto bo Beltrame sprejel ob koncu seje, kar Romolija ne navdaja s posebnim navdušenjem, saj po njegovih ocenih ostaja odnos dežele podcenjevalen.

»Beltrameju bomo izročili dokument s spiskom zahtev, ki so ga podprle vse občine goriške pokrajine. Nimam kompleksa Callimera ali Pepelke, a zahtevam za Goriško enakovreden status. Ni dopustno, da bo enotno zdravstveno podjetje delovalo na dve hitrosti, da storitve za goriške občane ne bodo primerljive tržaškim storitvam,« je svoje stališče pojasnil Gherghetta in dodal: »Vprašanje goriškega zdravstva mora imeti deželno relevantno, zato pričakujem, da nam bo deželna vlada prisluhnila. Do danes nimamo razlogov, da bi vanjo dvomili, saj je obveze v korist Goriške zmeraj uresničila. Nočemo seveda zaneti vojne med deželnimi ozemlji, zahtevamo pa jasna zagotovila in jamstva za zdravstvene storitve in vlogo bolnišnic v Gorici in Tržiču, ki morata ohraniti deželno raven oskrbe. To bo dežela doka-

ENRICO GHERGHETTA

BUMBACA

ETTORE ROMOLI

BUMBACA

GIANFRANCO PIZZOLITTO

BUMBACA

zala izključno s programom naložb. Prepričan sem tudi, da bo dežela znala popraviti napako oziroma površnost v birokratski formulaciji urbanističnega zakona, ki je goriško bolnišnico deklarirala v drugorazredno zdravstveno strukturo.« Gherghetta je tudi napovedal, da deželni odbornik za javna dela Lodovico Sonogo zagotavlja dodaten denar za ureditve cestne povezave za novo goriško bolnišnico, sploh pa ni pod vprašajem - še dodaja - goriški sedež enotnega zdravstvenega podjetja. »To obvezo je Illy javno sprejel in stvari ne bo spremenila mobilizacija tržaškega občinskega sveta,« je pripomnil Gherghetta in zaključil, da pa mora dežela Goriško omogočiti pospeševanje čezmejne sodelovanja na področju zdravstva: »Po padcu meje se je svet spremenil, čezmejno zdravstvo pa se zares lahko uresniči samo pri nas.«

GORICA

Nejasna usoda rajonskih svetov

Usoda goriških rajonskih svetov je še nejasna, čeprav zgleда, da bi ju lahko rešili z vladnim dekretom oz. z novim deželnim zakonom. Po besedah občinskega odbornika Guida Pettarina namreč vladni dekret, t.i. »milleproroghe«, vsebuje določilo, po katerem bi rajonski sveti lahko delovali do prihodnjih volitev leta 2011 oz. do zaključka mandata. »Da bi dekret postal pravno močan, ga morata pred koncem februarja potrditi senat in poslanska zbornica, zaradi vladne krize pa je nemogoče vedeti, kdaj bodo senatorji in poslanci o njem razpravljali in ali ga bodo sploh odobrili,« je pojasnil Pettarin. Po njegovih besedah je vladna kriza še dodatno zapletla zadevo, zato pa ne gre pričakovati, da bi goriška občina v kratkem prejela od notranjega ministrstva pojasnila, ki jih je zahtevala v zvezi z ukinitvijo rajonskih svetov.

Alternativa za rešitev rajonskih svetov je po Pettarinovih navedbah vsekakor nov deželni zakon o lokalnih avtonomijah, ki ga pripravlja deželni odbornik Franco Iacop. Osnutek deželnega zakona predvideva, da rajonske svete lahko ustanavljajo le občine z več kot 50.000 prebivalci, zato pa je Pettarin na torkovem zasedanju skupščine lokalnih avtonomij predlagal, naj se omenjeni prag zniža. Občinski odbornik je ob tem poudaril, da je treba upoštevati družbene in kulturne specifične, zaradi katerih je bil Gorici priznan status vladnega mesta pokrajine. Po njegovih besedah je treba rajonske svete vsekakor ohraniti do zaključka mandata, saj imajo izvoljeni svetniki pravico, da do prihodnjih volitev opravljajo funkcijo, ki so jim jo s svojimi glasovi zapuili volivci. Pettarin je nazadnje razložil, da bo prihodnje zasedanje skupščine lokalnih avtonomij prihodnji torek, 29. januarja; na njem bodo volili nov deželni zakon o lokalnih avtonomijah, tako da bo jasno, ali bo vseboval določila, ki bi rešila goriške rajonske svete. (dr)

GORICA - V noči med torkom in včerajšnjim dnevom v ulici Del Carso

Kradel iz avtomata

Policisti aretirali 25-letnega slovenskega državljana N.V. - Na sojenje čaka v kaznilnici

BRDA - Caccese o tokaju

»Dokument je diabolichen«

Konzorcij Collio ni podpisal dogovora o dvojnem poimenovanju tokaja, o katerem se je v torkov pozitivno izreklo omizje vinarjev FJK. Od dežele predlagani »dokument je diabolichen,« je včeraj menil predsednik konzorcija Collio Paolo Caccese; po njegovih besedah dogovor predvideva, da bo vino Tocai Friulano imelo naziv IGT, vino Friulano pa naziv DOC. »Mesec in mesece smo se borili, da bi ohranili ime Tocai in da bi to vino postalo simbol naše dežele, zdaj pa bomo morali ime Tocai zbrisati z etiket DOC in ga postaviti na etikete IGT,« je poudaril Caccese in dodal: »Opravili smo korak nazaj v obdobje pred dvajsetimi leti, ko so tokaj prodajali v pletenkah. Znano je, da je grozdje sort IGT povsem drugačno od sort DOC; seveda ima svoje dostojanstvo, vendar ne dosega nivoja, ki smo ga hoteli imeti za vino, Tocai, ki bi ga ponosno predstavljali v Italiji in tujini. Izgubili smo veliko časa in denarja, zdaj pa smo se znašli z vinom brez imena.«

V noči med torkom in včerajšnjim dnevom sta na številko 113 klicala dva prebivalca ulice Del Carso v Gorici, ki sta opazila sumljivo osebo v notranjosti bara Maj tai. Na kraju je nemudoma posedevala patrolja letedečega oddelka goriške kvesture in nedaleč stran zagledala moškega, ki se je skušal skriti v temi na dvorišču stanovanjske hiše. Moški se je zavedal, da ga je policija odkrila, zato pa je skušal peš zbežati v smeri proti Štandrežu. Policisti so stekli za njim, med begom pa je moški odvrnil več bankovcev raznih vrednosti. Policisti so ga po nekaj sto metrih ujeli in ga prepeljali v kasarno Massarelli, kjer so ugotovili njegovo istovetnost. Gre za 25-letnega slovenskega državljana N.V., ki ima stalno bivališče v Sloveniji. Policisti so si ogledali tudi bar Maj tai in ugotovili, da je bila šipa okna na zadnji strani lokala razbita. V notranjosti so odkrili poškodovan avtomat za zamenjavo bankovcev; ob njem so našli še železno orodje, s katerim je po vsej verjetnosti moški s silo odprl avtomat, da bi iz njega pobral denar.

Slovenskega državljana so aretirali zaradi kraje v obteženih okoliščinah in ga zatem prepeljali v kaznilnico v ulici Barzellini, kjer čaka na sojenje. Preiskava se nadaljuje, saj policisti letedečega oddelka goriške kvesture ugotavljajo, ali je 25-letnik v bar vlomil sam, ali je imel ob sebi kakega pajdaša. Ker je bilo na Goriškem v zadnjih časih še nekaj podobnih tatvin, policisti preverjajo, ali je tudi njih zakrivil aretirani slovenski državljan.

GORICA - Bertossi pri Romoliju

Dežela bo zagotovila podporo prireditvama

Dežela Furlanija-Juljska krajina bo tudi letos finančno podprla goriški prireditvi »E' storia« in Okusi ob meji. Tako je včeraj zagotovil deželni odbornik Enrico Bertossi, ki se je v goriški občinski palači srečal z županom Ettorejem Romolijem. Osrednja tema pogovorov sta bili turistično-kulturni prireditvi, ki sta lani priklicali v Gorico množico obiskovalcev in sta imeli velik odmev tudi na državni ravni. Po Bertossijevih besedah je lanska izvedba Okusov ob meji opravila kakovosten skok, nedvomno pa lahko v prihodnosti odigra še bolj pomembno vlogo pri ovrnodnotenju vin in drugih tipičnih proizvodov Brd in posoške ravnine. Bertossi je poudaril, da je skupen cilj dežele in goriške občine organizacija prireditve, ki bi valorizirale krajevne pridelke in znamenitosti, med le-te pa nedvomno spadata »E' storia« in Okusi ob meji.

Na srečanju je bilo govora tudi

o gospodarskem razvoju Gorice. Po besedah župana Romolija imajo ostala tri glavna mesta pokrajin v deželi svoje raziskovalno središče, v Gorici pa še ni strukture, ki bi se ukvarjala z visoko tehnologijo. Bertossi je ob tem menil, da ima goriška pokrajina velike razvojne možnosti, primanjkuje pa podjetniškega duha. Poudaril je, da so v pokrajini letališče, pristanišče, dve industrijski coni in dva vinorodna okoliša, kljub temu pa podjetniki ne posegajo po finančnih prispevkih, ki bi jih lahko črpali na podlagi zakonov za razvoj malih podjetij. Bertossi je tudi pojasnil, da na Goriškem je mogoče koristiti razne olajšave, ki so vezane na bližino Slovenije, kjer podjetja lahko še vedno računajo na evropsko pomoč.

Po srečanju z Romolijem se je Bertossi odpravil na goriški sedež zveze industrijcev, s katerimi se je pogovarjal o gospodarskem razvoju goriške pokrajine.

GORIŠKA - Slovenska vlada na sedežih institucij in gospodarskih družb, na soočanju z župani

Gorici naj skupne projekte utemeljita z enotnim imenom za čezmejni trg

Premier o megazabavišču: Igralniška dejavnost bo zastopana le v četrtini celotnega projekta - Dogovarjanje z Italijo o vodooskrbi

Slovenska vlada je v okviru rednih delovnih obiskov po regijah včeraj obiskala Goriško, ki jo je premier Janez Janša označil kot turistično najbolj zanimivo regijo v Sloveniji. Prav turizem je po njegovih besedah največji potencial bodoče pokrajine na severnem Primorskem, ki se razvija hitreje od slovenskega in evropskega povprečja. Vlada, ki je prišla v precej okrnjeni ministrijski ekipi, je obisk začela z delovnim posvetom na dvorcu Zemono, nato pa so premier, ministri in državni sekretarji nadaljevali v vrsto posamičnih pogovorov na sedežih institucij in gospodarskih družb. Obiskom so namenili od pol ure do poldruge uro časa, da so se seznanili s stanjem in problemi. Delovni program obiska je zaokrožilo srečanje vlade z župani, gospodarstveniki, poslanci in državnimi svetniki, od Goriške pa se je vlada sinoči poslovila v sproščenem športnem duhu. Ekipa vladnih predstavnikov se je namreč pomerila v dobrodelni nogometni tekmi z ekipo gospodarstvenikov in politikov Goriške.

Zadržanje do predloga Gorici

Z ministrom za kulturo Vaskom Simonitiem se je v Novi Gorici sestala novogoriška podžupanja Darinka Kozinc. Sogovorniki so se posvetili zamisli o oblikovanju enotnega čezmejnega kulturnega prostora, v katerem bi bile kulturne dobrine oproščene davkov. Minister je idejo ocenil kot obetavno, a njene uresničitve še ni napovedal. Nova Gorica in Gorica namreč želita skupaj s Šempetrom oblikovati območje, na katerem bi bile kulturne dobrine oproščene davkov. Simoniti je pobudo označil za hvalevredno in zanimivo, a bi morali tako obe Gorici kot ministrstvu predlog še natančno oceniti. »Težko bi ocenil, kakšne so realne možnosti za uresničitev. Treba je narediti natančen nabor vseh dejavnosti, ki bi bile deležne olajšav, jih natančno izmeriti in stehati. V tem trenutku ne morem obljubiti, da se to lahko zgodi, ker je to stvar finančnega ministrstva in odločitve na slovenski in italijanski vladni ravni,« je pojasnil Simoniti in obenem predlagal, da bi Gorici poiskali skupno ime za čezmejni trg in tako simbolno pokazali, da so njihovi predlogi vredni realne obravnave in realizacije.

Jasni odgovori glede HIT-a

Podjetje HIT sta obiskala Tomaž Jeršič, državni sekretar na ministrstvu za gospodarstvo, in Marjan Hribar, generalni direktor direktorata za turizem. Med polurnim obiskom je predsednik uprave družbe Niko Trošt predstavnik vlade seznanil z aktualno finančno situacijo podjetja, poslovnimi rezultati in razvojnimi načrti s poudarkom na spremenjenih okoliščinah, ka-

terim je botroval protikadilski zakon. Ta je namreč povzročil precejšen izpad prihodkov v igralnicah. Kot možno rešitev nastale situacije sta vladna predstavnik omenjala ureditev večjih kadilnic, v katerih bi gostje lahko kadili, uslužbenci pa cigaretnemu dimu ne bi bili izpostavljeni. Vodstvo HIT-a je goste seznanilo še s situacijo na področju projekta HIT-a in ameriškega Harrah's Entertainment, konkretnih zaključkov pa na pogovorih, ki so bili zaprti za javnost, ni bilo, zagotavljajo v igralniški družbi. Vprašanje HIT-a pa je v nagovoru prisotnim na večernem srečanju vladnih predstavnikov z gospodarstveniki, župani in državnimi svetniki Goriške v HIT-ovi Perli izpostavil novogoriški župan Mirko Brulc. »HIT morebiti nekoč ne bo tako pomemben, toda danes je. Celotno turistično zaokroženo območje, ki poleg Goriške obsega tudi Postojnsko, je bolj ali manj odvisno od koncesijskih dajatev,« je poudaril Brulc in v nadaljevanju izpostavil skrb glede HIT-ovih razvojnih možnosti, odločitev o tujih vlaganjih in podobnih vprašanj, ki presegajo pristojnosti uprave in lokalnih skupnosti. »Od vlade bi pričakovali jasnejše odgovore. Hrupa okoli Harrah'sa ne bi bilo, če bi vlada jasno povedala, ali stoji za spremembo davčne zakonodaje ali ne. In če ne bo megazabavišča, ki smo ga, kot zagotovo veste, močno oklestili igralništva ter usmerili v zabaviščno, kongresno in druge sfere, kako dalje? Ljudje so zaskrbljeni,lušajajo in ugrabijo. Bojijo se, da bo HIT povzročila konkurenca

in da bodo ostali brez dela,« je dejal Brulc in predstavnik vlade konkretno nagovoril z vprašanjem: »Ali, gospod predsednik in gospod finančni minister, ima vlada izdelano strategijo glede teh vprašanj? Če jo ima, je nujno, da jo vsaj preko svojih predstavnikov v nadzornem svetu razloži. Če pa je nima, naj vodstvu HIT-a in ostalim lastnikom pustijo proste roke. Pred desetletji so naši ljudje znali sami - brez vladne pomoči - ustvariti družbo, ki še kako pomembno polni proračun, in verjemite, da jo znajo sami tudi uspešno voditi in razvijati... Z doseženim ne smemo biti nikdar zadovoljni. Vedno moramo želeči več, bolj jasno in bolj trdno. Tu ob meji pa še posebej,« je zaključil Brulc.

O gradnji megazabavišča na Goriškem je premier Janša poudaril, da bo igralniška dejavnost v tem centru zastopana le v četrtini celotnega projekta. Vlada pa besedah Janše projekt podpira, želi pa konkretne odgovore na temo lastniškega deleža centra in upoštevanja okoljske problematike. »Vlada ne bo delala proti večinski volji v tem okolju,« je še poudaril. S strani HIT-a pa je bilo o na to temo povedano, da so pogajanja z družbo Harrah's Entertainment v zadnji fazi in da so produktivna. Gre za enovit, izjemno dolgoročen projekt, ki bo prinesel novo turistično mesto. Vlada je izrazila podporo tudi projektu gradnje term v Brdih.

Projekt čistilne naprave usklajen

V prostorih novogoriške občinske stavbe je v okviru vladnega obiska potekal

sestane na temo centralne čistilne naprave Nova Gorica in kohezijskih projektov, pogovori pa so nanesli tudi na zagotavljanje ustrezne količine vode iz slovenskih rek na italijansko stran. Vladno stran je zastopal državni sekretar na okoljskem ministrstvu Mitja Bricelj z ekipo sodelavcev. »Zadovoljen sem z odgovori in konkretnimi dogovori glede višine finančnih sredstev in o datumih realizacije posameznih projektov,« je po pogovorih poudaril Brulc. »Glede izgradnje čistilne naprave smo pripravili natančen pregled doslej opravljenih nalog, pred nami pa je malo časa, rok za izgradnjo bo zapadel leta 2010. Prepričan sem, da bomo še letos uspeli na ministrstvu vložiti vlogo za dodelitev sredstev,« pravi Brulc. »Projekt izgradnje čistilne naprave je usklajen med vsemi tremi občinami,« dodaja Bricelj. Izgradnja skupne čistilne naprave za mestno občino Nova Gorica, občino Šempeter-Vrtojba in kraj Miren bo financirana iz evropskih kohezijskih sredstev v višini 60 odstotkov. »V naboru sredstev, namenjenih za vso Slovenijo, je 10 milijonov rezerviranih za čistilno napravo. Naš strošek je zemljišče in davek DDV. Vse tri občine morajo sprejeti ustrezne prostorske akte, leta 2009 pa moramo začeti z gradnjo. Upam, da bo čistilna naprava zgrajena do konca leta 2010, najkasneje do 2011,« dodaja Brulc.

Dogovori z Italijo o vodooskrbi

Državni sekretar Bricelj se je dotaknil tudi vprašanja vodooskrbe. »Te danes primanjkuje že pri nas, še bolj pa v sosednji

Italiji, ki je celotno lansko leto razglasila za izredno leto suše. Skupaj z Italijo zato pospešeno pripravljamo raziskovalne programe za morebitno dodatno rabo vodnih količin, ki bi odgovorili na vprašanje, ali jih je mogoče zagotoviti sosednji državi, s tem pa ne poslabšati ekološkega stanja v Sloveniji. Soča, Vipava in Reka so edine reke, ki pritekajo na cel Italijanski škorenj, zato Italija temu vprašanju namenja še posebno pozornost in nas prosi, če jim lahko zagotovimo dodatne količine vode,« pojasnjuje Bricelj. Državni sekretar je še povedal, da raziskovalni projekti na to temo potekajo, vanje so vključene tudi lokalne regijske razvojne agencije. »Upamo torej, se da bomo v razvojnem smislu raziskovalnega, gospodarskega in urbanega razvoja lahko pravočasno tudi čezmejno ustrezno povežali, seveda s projekti, ki imajo finančne vire tudi v evropskih skladih,« je zaključil Bricelj. Glede vodnega zadrževalnika Vogršček je Brulc povedal, da so sredstva za nujno sanacijo namakalnega voda v dolžini 80 metrov v višini 450.000 evrov zagotovljena; sanacija bo zaključena konec marca, tako da bo letošnje namakanje nemoteno. Napovedal je še podpis pogodbe za pridobitev kohezijskih sredstev v višini 10 milijonov evrov, in sicer 17. marca. Z njimi bodo reševali tudi projekt vodooskrbe od Ajdovšnice preko Trnovsko-banjske planote do Goriških Brd.

Katja Munih

NOVA GORICA - Zaradi nezadovoljstva nad reševanjem problema izpostavljenih azbestu

Azbestni bolniki protestirali na ulici

Ogorčeni so nad dejstvom, da se po skoraj dveh letih veljavnosti zakon ne izvaja ravno v delu, ki bi lahko bistveno zmanjšal število smrtnih primerov

Zveza sindikatov azbestnih bolnikov Slovenije (SABS) je ob zaključku vladnega obiska pripravila v Novi Gorici protestni shod, s katerim je približno dvajset predstavnikov sindikata in simpatizerjev izrazilo nezadovoljstvo nad reševanjem azbestne problematike. Protestniki so se ob 16.30 uri izpred sedeža zveze SABS odpravili proti HIT-ovi Perli, kjer je potekalo zaključno srečanje slovenske vlade z župani, gospodarstveniki, poslanci in državnimi svetniki Goriške. V okviru protestnega shoda so pri zvezi SABS začeli tudi z zbiranjem podpisov pod peticijo za ustrezno zdravstveno in socialno varnost državljanov, izpostavljenih azbestu.

Kot so zapisali v obrazložitvi peticije, si v zvezi SABS že od leta 2000 prizadevajo za ustrezno ureditev zdravstvenega in socialnega statusa državljanov, izpostavljenih negativnim vplivom azbestnih vlaken. Izrazili so tudi prepričanje, da so s prejšnjo oblastjo dobro sodelovali, saj je upoštevala mnoge njihove predloge, in da po volitvah leta 2004 ni več tako. Po-

Protestni shod zveze SABS

FOTO N.N.

udarili so tudi, da je nova vlada že v začetku mandata z rebalansom proračuna prepolovila sredstva, namenjena za socialno zdravstveni program in reševanje azbestne problematike. Odgovornost za reševanje tovrstnih zadev pa je z ministrstva za gospodarstvo, s katerim so v zvezi SABS z gledno sodelovali, prenesla na ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, kar je po mnenju zveze SABS predstavljalo začetek zgodbe o neuspehih.

Peticijo izražajo ogorčenje nad dejstvom, da po skoraj dveh letih veljavnosti zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom njegovo izvajanje še ni zagotovljeno oz. se ne izvaja prav v delu, ki bi lahko bistveno zmanjšal število smrtnih primerov med ljudmi, ki so bili izpostavljeni vplivom azbestnih vlaken. V peticiji zahtevajo takojšnjo pripravo sprememb zakona o odpravljanju posledic dela z azbestom, ki morajo biti usklajene z vsemi socialnimi partnerji v državi, tekočo obravnavo zahtevkov verifikacije poklicnih boleznih zaradi izpostavljenosti azbestu pri

interdisciplinarni skupini strokovnjakov, tekočo obravnavo zahtevkov glede upokojevanja v medresorski komisiji in zamenjavo članov interdisciplinarnih skupin strokovnjakov, katerih delo se je v preteklosti izkazalo kot konfliktno.

Protestniki zveze SABS so protestni shod izvedli kljub temu, da so se med obiskom vlade na Goriškem srečali z ministrico za delo, družino in socialne zadeve Marjeto Cotman in z ministrico za zdravje Zofijo Mazej Kukovič, in da je bilo srečanje uspešno. Kot je povedal Ernest Žnidarčič, vršilec dolžnosti območnega sekretarja zveze SABS, sta se obe ministrici strinjali, da se morajo pogovori o reševanju azbestne problematike začeti čimprej. Povedal je še, da ima zveza SABS med 800 in 1.000 članov, v zvezi s peticijo pa je dodal, da bodo z zbiranjem podpisov nadaljevali predvidoma do konca leta, potem pa bodo z njenimi rezultati seznanili vse institucije, ki so pristojne za reševanje azbestne problematike.

Nace Novak

GORICA - V nedeljo prvi mimohod mask in pustnih vozov

Sprevod po mestnem središču bo uvedel v pustne prireditve

V torek, 5. februarja, otroški rajanji na začaranem gradu in v Kulturnem domu

Niz pustnih prireditev v goriški pokrajini se bo pričel v nedeljo, 27. januarja, v Gorici, kjer bo na sporedu 21. pustni sprevod, prihodnji teden pa se bodo zvrstili mimohodi mask in vozov še v Ronkah, Gradežu, Romansu, Sovodnjah in Tržiču. Potek goriškega pustnega sprevoda so včeraj predstavili občinska odbornika Antonio Devetag in Silvana Romano, član odbora Gorizia festeggiamenti Mauro Mazzoni in predsednik rajonskega sveta za Placuto in Svetogorsko četrt Giancarlo Karlovini, ki so pojasnili, da se bo pustno vzdušje v Gorici z raznimi pobudami in dogodki nadaljevalo vse do srede, 6. februarja; ta dan bodo namreč v Podturnu sezgali pustnega kralja Bepota Zaneta in se z njegovim pogrebom poslovili od pustnih norčij.

Svojo prisotnost na goriškem nedeljskem sprevodu je napovedalo 23 vozov, šol in skupin, ki se bodo napotile na obhod mestnega središča ob 14. uri. Start bo na korzu Verdi, sprevod pa se bo nadaljeval po ulicah Crispi, De Gasperi, Sauro in XXIV maggio ter zaključil na korzu Italia oz. Verdi. Z vozom bodo v Gorico prišli člani društva Spaca us ter pustarji iz Štmavra, Sovodenj, Gabrij, Medje vasi-Štivana, Praprota-Nabrežine, Štarancana, Martignacca in iz kraja Villanova dello Judrio; sprevoda se bodo udeležile tudi skupine maskar iz Romjana, Ronk, Gradeža, Romansa in Remanzacca ter razne šole iz Gorice in Ločnika. Po mestnih ulicah bodo korakali tudi kurenti s Ptuja, za veselo vzdušje pa bosta skrbeli godba na pihala iz Fiumicella in glasbena skupina Furlans a manetta. Po besedah članov organizacijskega odbora bo letošnji sprevod stal 13.000 evrov; 8.000 evrov bo po njihovih besedah prispevala občina, dodatnih 1.250 pa jih bodo prejeli od združenja Pro Loco.

Poleg sprevoda bo v Gorici potekalo še nekaj dodatnih pustnih prireditev. »V soboto in nedeljo, 26. in 27. januarja, bo v ljudskem vrtu mogoče okusiti razne pustne slaščice, poseben dogodek za otroke pa bo na sporedu v torek, 5. februarja, popoldne na "začaranem" goriškem gradu,« je pojasnil odbornik Devetag. Otroci se bodo zabavali v labirintu strahov, ogledali si bodo dvoboje čudežnih viteзов, posebno zanimiv pa bo nastop goriških sokolarjev in njihovih ptic ujed; med letimi bo tudi sova, kakršno ima Harry Potter. Po besedah Devetaga so v organizacijo pustnih prireditev vključili čim

več društev in organizacij, tako da bi mestu ponudili, kar se da zanimiv spored dogodkov. Pod pokroviteljstvom občine bo tako potekalo tudi otroško pustno rajanje v organizaciji Zveze slovenskih kulturnih društev, ki bo v torek, 5. februarja, od 15. ure dalje v goriškem Kulturnem domu.

Pustnim norčijam se ne bodo izneverili niti pri klubu Amici del Taieto, ki v soboto, 2. februarja prireja v so-

delovanju z rajonskim svetom za Placuto in Svetogorsko četrtjo, z goriško občino, s centrom za varstvo in promocijo ljudskih običajev iz Podturna in z odborom Gorizia festeggiamenti tradicionalno poulično pustovanje, v sredo, 6. februarja, pa pogreb pustnega kralja Bepota Zaneta. Poulično pustovanje kluba Amici del Taieto se bo letos začelo na trgu Cavour, nato pa bo pisan sprevod obšel ulico Marconi, korzo

Verdi, ulico Mameli in Semeniško ulico, zaključil pa se bo pred palačo Attems-Petzenstein na Kornu, kjer bo nagrajevanje najlepših mask in pustnih vozičkov. Dve pustni prireditvi bosta potekali tudi v dvorani UGG na trgu Battisti; v soboto, 2. februarja, bo pustovanje za starejše občane, ki ga združuje revmatskih bolnikov prireja v sodelovanju z občino, v nedeljo, 3. februarja, pa bo pustni ples za otroke. (dr)

ŠTMAVER - Pri kulturnem društvu Sabotin

Merijo visoko

Ob velikem vozu bo korakalo rekordnih stotrideset pustnih navdušencev

Štmavci med gradnjo pustnega voza

BUMBACA

Člani kulturnega društva Sabotin iz Štmavra tudi letos ciljajo na visoko uvrstitev, če že ne na zmago, na vseh pustnih sprevodih, ki se jih bodo udeležili. Ob pustnem vozu, ki bo podobno kot v prejšnjih letih zelo velik, bo namreč rajalo približno sto trideset pustarjev, kar predstavlja pravi rekord, če pomislimo, da ima Štmaver ravno kakih sto trideset prebivalcev. Seveda se sprevodov ne bo udeležila cela vas, pač pa se bodo štmavskim pustnim navdušencem pridružili prijatelji iz bližnjih in bolj oddaljenih vasi ter iz divjega vzhoda.

Iz štmavškega pustnega tabora so povedali, da so morali v določenem trenutku prekiniti zbiranje prijav za sodelovanje pri pustnih povorkah, saj drugače ne bi us-

pele pravočasno sešiti tolikih pustnih oblek. Pri kulturnem društvu Sabotin so začeli s pripravo pustnega voza v začetku januarja; tudi letos poteka njegova gradnja v hali v Podgori, kjer imajo na voljo več prostora kot ob bivši štmavski osnovni šoli, poleg tega pa bo od tod prevoz do prizorišč pustnih sprevodov lažji. Pri gradnji sodeluje približno petnajst domačinov, kakih pet žensk pa se ukvarja s pripravo oblek. Štmavci se bodo v nedeljo, 27. februarja, udeležili sprevoda po Gorici, v soboto, 2. februarja, se bodo odpravili na Kraški pust na Opčine, v nedeljo, 3. februarja, pa na povorko društva Karnival v Sovodnje. V torek, 5. februarja, bodo letošnji pust sklenili z nastopom na sprevodu po Tržiču.

GORICA - Sezona Verdijevega gledališča

Giuliana De Sio blestela, na vrsti Daniel Ezralow

Bučno ploskanje je spremljalo eno izmed najbolj svežih gledaliških predstav zadnjih let, kar smo jih lahko videli na goriških odrih. Drama Diplomiranec je zanimiv splet okoliščin okrog monotonnega življenja prikupne ameriške gospe, ki se iz razočaranja nad vsakdanom preda najprej alkoholu, potem pa še pozornostim sina družinskih prijateljev. Giuliana De Sio je izredno dobro odigrala nehalno vlogo gospe Robinson in se tudi v skoraj Evinem kostimu izkazala za popolno igralko. Odlično ji je stal ob strani mladi Giulio Forges Davanzati, ki je kljub svojim petindvajsetim letom zaigral kot veteran. Pohvaliti pa gre ves igralski ansambel, ki je več kot dveurno predstavo izpeljal brez nikakršnega padca napetosti. Prispevala je tudi imenitna glasbena kulisa dua Simon-Garfunkel, ki sta jo napisala pred štiridesetimi leti najprej za filmsko in potem gledališko uspešnico.

Umetniška sezona mestnega gledališča Verdi se bo nadaljevala že nocoj z nastopom pesalca in koreografa Daniela Ezralowa, ki se ga drži mednarodni sloves. Ob 20.45 bo na sporedu predstava sodobnega plesa z naslovom »Why be extraordinary when you can be yourself«. Ezralow je med ustanovitelji skupin Momix in ISO (I'm so Optimistic), nocojšnja predstava pa nosi sporočilo, da je vrednost vsakega posameznika v stoterih njegovih povsem normalnih, a obenem edinstvenih dejanjih. V spektaklu z izrednim inovativnim in vizualnim nabojem, uglasenim na svetovne trende, so v plesne koreografije zaobjeti vsakdanost, domišljija, veselje in trpljenje. Daniela Ezralova bo spremljajo devet plesalcev, med katerimi trije izhajajo iz televizijske oddaje »Amici« Marie De Filippi. (aw)

Daniel Ezralow

GORICA - Across the Border v Kulturnem domu

Lorenzo Pilat, slavno ime s tržaškim poreklom

Na odru goriškega Kulturnega doma bo v torek, 29. januarja, ob 20.30 nastopil tržaški kantavtor Lorenzo Pilat. Pravo poslastica za ljubitelje glasbe 60. in 70. let minulega stoletja bo ponudil glasbeni festival Across the Border.

Pilat je tržaškega rodu. Po končanem študiju se je preselil v Milan, v prestolnico tedanje glasbene scene, kjer se je začela njegova umetniška kariera z zmago na prvi izvedbi popevkarske revije Festivalbar. Trikrat se je udeležil festivala v Sanremu, prvič leta 1966 z Adrianom Celentanom in pesmijo »Il ragazzo della Via Gluck«, drugič v letu 1968 z Ninom Ferrerjem s skladbo »Il Re d'Inghilterra« in leta 1975 kot solist s pesmijo »Madonna d'amore«, ki mu je navrgla nagrado za najboljše besedilo. Za skladateljsko karioero se je odločil v času, ko je še kot pevec nastopal po Italiji in v tujini. S psevdonimom Pilade je podpisal avtorstvo mnogih uspešnic, kot sta na primer »Charlie Brown« in »Un po' di vino«. Velik uspeh je dosegel s pesmijo »Nessuno mi può giudicare«, ki sta jo v Sanremu zapela Gene Pitney in Caterina Caselli. Tržaškemu kantavtorju pa morajo priznati za sluzo za svojo uspešnost tudi številni protagonisti glasbene scene, tako Gigliola Cinquetti za pesmi »La rosa nera« in »Alle porte del sole«, Orietta Berti za »Fin che la barca va« in »Non illuderti mai« in Gianni Nazarro za »Quanto è bella lei«. V Veliki Britaniji je njegovo pesem »Love me tonight« (»Alla fine della strada«, Sanremo 1969) pel celo slavni Tom Jones. Kot izvajalec je Pilat ovrednotil in po-

LORENZO PILAT

BUMBACA

sodobnil nekatere ljudske skladbe iz tržaške tradicije. Med njegove najbolj uspešne tržaške pesmi prištevamo »71«, »Giovetti«, »Adriana«, »Lassime star cussi«, »Torno a Trieste«, »Trieste piena de mar«, »Come te pol dimenticate de Trieste« in »La cavala zelante«, ki jo je vzljubila mlajša generacija.

Pilatov goriški koncert prireja kulturna zadruga Maja in Kulturni dom v sodelovanju s Folk Clubom iz Buttrija; pokrovitelji so odborništvo za kulturo dežele FJK, Trgovinska zbornica iz Gorice in Fundacija Goriške hranilnice. Vstopnice so na prodaj v uradu Kulturnega doma (redna 10 evrov, znižana 5 evrov), kjer tudi nudijo podrobnejše informacije (tel. 0481-33288)

Mejo prečkal s heroinom

Goriški karabinjerji so zalotili 31-letnega moškega iz Červinjana, ki je skrival na sebi poldrugi gram heroina. Prijeli so ga, ko se je s sovrstnikom iz Gorice vračal iz Nove Gorice mimo mozaika na čezmejnem trgu pred severno postajo. Med vračanjem ju je ustavila karabinjerska patrulja, ki je nadzirala obmejni pas; ravno na tem območju, pojasnjujejo karabinjerji, se izvaja okrepljen nadzor z namenom preprečevanja preprodaje z mamili. Mladeniča sta računala, da jima bo prehod meje uspel brez zapletov, saj je bila pozna večerna ura. Le nekaj metrov po prečkanju meje pa so se jima približali karabinjerji in našli pri 31-letniku iz Červinjana heroin; zaradi posesti prepovedanega mamila si je nakopal ovadbo. Ker pri Goričanu niso ničesar našli, zoper njega niso postopali.

Zahtevajo selitev sojenja

Carlo Borean in Riccardo Seibold, odvetnika policijskega funkcionarja goriške kvesture Carla Lorita, so zahtevali selitev sodnega postopka s tržaškega sodišča v Gorico. Po njunih besedah se je preiskava začela v Ronkah, zato pa pristojnost pripada goriškemu sodišču. Državno tožilstvo se bo izreklo o njuni zahtevi v roku dvajsetih dni.

Zdravica krvodajalcev

Novemu letu bodo skupaj nazdravili sekcija krvodajalcev iz Gorice, pokrajinska zveza krvodajalcev in goriški Kulturni dom. Priložnost bo jutri v Kulturnem domu v Gorici z začetkom ob 20.30, kjer bo zaigrala godba na pihala društva krvodajalcev iz Vileša pod vodstvom Alessandra Spessota.

Pljunek sprožil preprij

V Tržiču je v torek okrog 20. ure priseljenec iz Bangladeša pljunil na tla, mlada Tržičanka pa ga je zaradi tega pokarala. Moški je ženski odgovoril in jo brcnil v roko. Takoj zatem je ženska na pomoč priskočila Tržičan, ki se je s pestmi lotil priseljenca, na kraju pa so posredovali še karabinjerji, ki so pomirili duhove.

Za ovrednotenje železnic

Na sedežu Fundacije Goriške hranilnice v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili osnutek deželnega zakona za turistično in kulturno ovrednotenje deželne železniškega omrežja in zgodovinskih prog. Spregovorila bosta deželna svetnika Giancarlo Tonutti (Marjetica) in Gaetano Valenti (Forza Italia), uvedel bo Alessandro Puhali.

Spletna stran o ladjedelnici

Na svetovnem spletu je na voljo nova spletna tržiška občine in tržiškega kulturnega konzorcija www.viveredicantiere.it, ki je posvečena stoletnici ladjedelnice Fincantieri. Na spletni strani so program pobud ob stoletnici, link za spletno stran muzeja ladjedelnice in raznorazne informacije o ladjedelništvu na Trziškem.

EVROPSKA UNIJA - Evropska komisija sprejela zakonodajni podnebno-energetski paket

Manj toplogrednih izpustov, več energetskih obnovljivih virov

Barroso je paket predstavil na izredni seji Evropskega parlamenta - Slovensko predsedstvo paket pozdravilo

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj sprejela zakonodajni podnebno-energetski paket in v njem predvidela nižje izpuste toplogrednih plinov za države članice ter večjo porabo obnovljivih virov energije (OVE). Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso je paket predstavil Evropskemu parlamentu na izredni seji, slovensko predsedstvo EU pa je paket pozdravilo.

Podnebno-energetski paket sestavlja direktiva o shemi trgovanja z izpusti toplogrednih plinov (ETS), odločba o delitvi prispevka med članicami EU za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za sektorje izven ETS, direktiva o OVE skupaj z delitvijo prispevka med državami članicami za obnovljive vire ter direktiva o zajemanju in shranjevanju CO₂, poleg tega pa še odločba o reviziji kodeksa o državnih pomočeh za okoljske namene.

In kaj konkretno predlaga Bruselj? Za težko industrijo oziroma največje onesnaževalce je predvidel novo shemo trgovanja s toplogrednimi plini, ki opredeljuje skupno količino emisijskih kuponov na ravni EU in ne več za vsako posamezno državo posebej ter prodajo večine dovolilnic na dražbah v članicah, ki morajo biti odprte za vse potencialne kupce. Ocenjuje se, da bi leta 2013 na dražbah prodali približno 60 odstotkov vseh dovolilnic, ta delež pa bo z vsakim letom rasel. Na osnovi katerih pravil bo komisija razdelila brezplačne dovolilnice, bo določeno kasneje.

K znižanju toplogrednih plinov pa bodo morale dodatno prispevati države same z ukrepi gospodinjstev ter različnih sektorjev - prometa, kmetijstva, odpadkov. Našteto namreč ni vključeno v sistem ETS. Za Slovenijo in večino nove države članice je komisija pri tem predvidela celo povišanje emisij, medtem ko bodo morale izpuste znižati predvsem bolj razvite članice EU - največ Danska, Irsko in Luksemburg, in sicer za 20 odstotkov.

Toplogredne pline bo treba do leta 2020 znižati za 20 odstotkov v primerjavi z letom 1990 oziroma za 14 odstotkov v primerjavi z letom 2005, ki ga je uporabila komisija. Onesnaževalci, vključeni v sistem ETS, bodo morali znižati izpuste do leta 2020 v primerjavi z letom 2005 za 21 odstotkov, države pa še za deset odstotkov, je pojasnila komisija.

Države bodo morale napor poleg znižanja izpustov vložiti tudi v razvoj obnovljivih virov. Trenutno delež OVE v končni porabi energije v EU znaša 8,5 odstotka, skladno s cilji EU pa mora do leta 2020 narasti na 20 odstotkov. Slovenija bo morala zvišati delež OVE iz trenutnih 16 na 25 odstotkov. Najvišji delež bo morala do leta 2020 imeti Švedska - 49 odstotkov, sedaj jih ima skoraj 40 odstotkov.

Države bodo morale skladno z direktivo o OVE pripraviti "nacionalni akcijski načrt", v katerem bodo opredelile delež energije iz obnovljivih virov v prometu, elektriki, ogrevanju in hlajenju do leta 2020. Načrt morajo države predstaviti Bruslju do konca marca 2010. Med OVE sicer direktiva prišteva nefosilne vire energije: veter, sončno, vodno in geotermalno energijo, energijo valovanja, plimovanja, biomasa, deponijski plin, pline iz naprav za čiščenje odpadkov ter bioplina.

Direktiva vključuje tudi določila glede biogoriv - cilj do leta 2020 je, da se v prometu uporablja 10 odstotkov biogoriv. Ker so se pojavila opozorila glede trajnostnega pridobivanja biogoriv, je komisar za okolje Stavros Dimas izpostavil prav to. Tako bo med drugim prepovedano uporabljati zemljišča, ki imajo visoko vrednost v smislu biotske raznovrstnosti, poleg tega bo morala njihova proizvodnja vsaj minimalno prispevati z znižanjem toplogrednih plinov.

Da gre za resnično pomembno zakonodajo, pričča dejstvo, da je paket na izredni seji Evropskega parlamenta v Bruslju predstavil sam predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso. Pomembno je, da je paket koristen tako za gospodarstvo kot za okolje. Želimo, da industrija ostane na evropskih tleh in nočemo izvažati de-

lovnih mest v druge dele sveta, je dejal.

Barroso je paket označil za "najbolj daljnosežen predlog, kar jih je oblikovala Evropska komisija v zadnjih letih". Boj za zanesljivo in konkurenčno oskrbo z energijo je namreč po njegovih besedah eden izmed najpomembnejših, če že ne najpomembnejši izziv 21. stoletja.

Slovensko predsedstvo EU je paket pozdravilo in ga označilo kot eno od prioritet EU. "Slovensko predsedstvo bo paket zelo pozorno proučilo ter nemudoma pričelo z razpravo na vseh ravneh," je zapisano v sporočilu za javnost. Predsedstvo želi čim prej vzpostaviti okvir za delo v prihodnje, da bi tako kar najhitreje prišli tudi do "prvih konkretnih rezultatov".

Predsedstvo računa na "konstruktiven pristop in podporo s strani držav članic in Evropskega parlamenta", kar naj bi vodilo do končnega sprejema paketa najkasneje do pomladi 2009. Hkrati pa predsedstvo poudarja, da je treba od držav in industrije zahtevati uravnotežene in sorazmerne napore, ki upoštevajo njihove okoliščine. (STA)

Predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso

ANSA

DAVOS - Svetovni gospodarski forum

V ospredju terorizem, še bolj pa trenutne razmere v gospodarstvu

DAVOS - V mondenem švicarskem letovišču se je včeraj začelo 37. srečanje Svetovnega gospodarskega foruma (WEF), ki ga je popoldne uradno odprl afganistanski predsednik Hamid Karzaj in med drugim opozoril na uničujoč razmah terorizma. Sicer pa je bilo prvi dan petdnevnega srečanja v Davosu največ govora o trenutnih razmerah v svetovnem gospodarstvu.

Karzaj je v svojem govoru namignil, da velik del bremena za razmah terorizma v njegovi regiji nosi tudi sosednji Pakistan. Spomnil je na številne teroristične napade v zadnjih mesecih, med drugim na decembrski umor nekdanje pakistanske premierke Benazir Buto in na bombne napade v Afganistanu, v katerih je umrlo na ducate otrok. Kot je opozoril Karzaj, je terorizem v regiji še vedno v vzponu, vsak dan pa se odpirajo nove fronte.

V Davosu je uvodoma spregovorila tudi ameriška državna sekretarka Condoleezza Rice in med drugim pouda-

CONDOLEEZZA RICE

rila, da je ameriško gospodarstvo prožno in s trdnimi temelji. Riceova je sicer izrazila strah pred morebitno recesijo.

Napoved za svetovno gospodarstvo v letošnjem letu je nesporno zelo resna, vendar pa si vodilni ekonomisti niso enotni o tem, ali se lahko recesija razširi po svetu. Ekonomisti iz Azije in ZDA ter ministri iz Indije in Kitajske so dejali, da je ameriško gospodarstvo na poti navzdol, vendar pa se niso strinjali glede tega, ali lahko ZDA potegnejo tudi druge države v recesijo.

"Če se bo ameriško gospodarstvo dramatično upočasnilo, nas mora to skrbeti," je dejal direktor inštituta za svetovno gospodarstvo in politiko na kitajski akademiji družbenih ved Yu Yongding. Po njegovih besedah lahko Kitajska - zaradi svoje rasti in kot najhitreje razvijajoče se gospodarstvo, ki je razširilo trgovino tudi z drugimi državami, ne samo ZDA - kakršnokoli upočasnitev uspešno prestane.

Predsednik investicijske banke Morgan Stanley v Aziji Stephen Roach je povedal, da se lahko vpliv zaradi vezi, ki jih imajo ZDA kot največje gospodarstvo z drugimi svetovnimi trgu, razširi tudi v druge države. "Preostanek sveta ni tako prožen," je dejal. Predsednik newyorške hiše Roubini Global Economics Nouriel Roubini citiral znano misel, da če ameriško gospodarstvo kihne, se preostanek sveta prehladi, ob tem pa dodal, da je trenutno diagnoza mnogo hujša in da "bodo v tem primeru ZDA zbolele za dolgotrajno pljučnico". (STA)

GAZA - Po večdnevni blokadi, s katero je Izrael odgovoril na raketiranje

Palestinci v noči podrli mejni zid Na tisoče ljudi vdrlo v sosednji Egipt

Prebivalci Gaze na podrtem mejnem zidu

ANSA

GAZA - Po skoraj tednu dni popolne blokade območja Gaze je včeraj več deset tisoč Palestincev vdrlo v Egipt. Do vdora je prišlo, potem ko so neznanci z več eksplozijami in buldožerji podrli del zazidane meje med območjem Gaze in Egiptom. Kot so povedale egiptovske varnostne sile, kakih 2000 njihovih pripadnikov na meji ni posredovalo, so pa policisti zaprli vse stranske ceste v obmejnem mestu Rafa, da bi preprečili odhod ljudi iz Rafe v druge dele Egipta.

Neimenovani predstavnik varnostnih sil je povedal, da so si Palestinci v Rafi nabavili hrano, gorivo, cigarete ter druge izdelke, katerih po večmesečnih sankcijah na območju Gaze primanjkuje, in se nato vrnili na območje Gaze. Po podatkih varnostnih sil je bila pred tem večina od 14 kilometrov dolge zazidane meje med območjem Gaze in Egiptom uničena v več kot desetih eksplozijah, uničili pa naj bi jo tudi z buldožerji. Ni znano, kdo je odgovoren za eksplozije, ki jih je bilo slišati vse do osme ure zjutraj po srednjeevropskem času.

Nato povabil Putina na vrh v Bukarešti

BRUSELJ - Države članice zveze Nato so ruskega predsednika Vladimirja Putina povabile na vrh zaveznštva, ki bo aprila potekal v Bukarešti, je včeraj po poročanju nemške tiskovne agencije dpa sporočil predstavnik Nata. Zaveznice namreč verjamejo, da bi Putinova prisotnost za vrh predstavljala "dodano vrednost" in pomagala "očistiti zrak".

"Zaveznicam Nata se je zdelo primerno, da glede na naš odnos z Rusijo povabimo Putina," je povedal tiskovni predstavnik zaveznštva James Appathurai. Moskva se na vabilo še ni odzvala, so po poročanju dpa še sporočili pri Natu.

Odnosi med Natom in Rusijo so se v preteklih mesecih precej poslabšali, in sicer predvsem zaradi načrtov ZDA o gradnji protiraketnega ščita v vzhodni Evropi in reševanja prihodnjega statusa Kosova, piše dpa. Prav tako je Rusija v torek znova opozorila Ukrajino, da lahko njeni načrti za vstop v Nato "resno zapletejo" odnose med državama, potem ko je Ukrajina pretekli teden uradno zaprosila Nato, da jo uvrsti v Akcijski načrt za članstvo (MAP) v Severnoatlantskem zaveznštvu.

Solana: Še je upanje za podpis sporazuma s Srbijo

BRUSELJ - Še je upanje, da bo sporazum o stabilizaciji in pridruženju s Srbijo podpisan v ponedeljek, na prvem letošnjem zasedanju zunanjih ministrov Evropske unije, je včeraj v Bruslju ocenil visoki zunanjepolitični predstavnik unije Javier Solana. Zagotovila za to pa seveda ni, je dodal.

"Poznate stališča držav članic, o tem že dolgo razpravljamo, še je upanje," je Solana odgovoril na vprašanje, ali obstaja možnost, da bo sporazum podpisan pod pogojem vključitve posebne klavzule o sodelovanju Beograda z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na ozemlju nekdanje Jugoslavije v Haagu. Najostreje podpisu sporazuma s Srbijo, ki je nujni in prvi formalni korak države v čakalnici EU k polnopravnemu članstvu v uniji, nasprotuje Nizozemska, in sicer zaradi svoje vloge v pokolu v Srebrenici. Zaradi tega je pred leti padla celo nizozemska vlada.

Nizozemska za podpis zahteva prijetje in predajo nekdanjega generala bosanskih Srbov Ratka Mladića, obtoženega za pokol v Srebrenici, haaškemu sodišču, večina držav pa je sporazum pripravljena podpisati tudi brez tega in je pripravljena podpreti ohlapnejšo opredelitev "popolnega sodelovanja" s Haagom. (STA)

ZŠSDI - Obisk z ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije

Konkretno o sponzorjih in priznanju trenerskih licenc

Direktor direktorata za šport Simon Starček pohvalil vlogo Združenja

Ob priliki zasedanja slovenske vlade na Goriškem, sta bila na kratkem obisku v uradu Združenja slovenskih športnih društev v Italiji Simon Starček in Darko Repenšek, generalni direktor in sekretar direktorata za šport pri ministrstvu za šolstvo in šport Republike Slovenije. Žal prenatrpani delavni program v Ajdovščini ni dopustil predvidenega obiska nekaterih športnih objektov vendar so se domenili, da bo do daljšega obiska le prišlo konec pomladi.

Razgovori, ki so se ga za ZŠSDI udeležili predsednik Jure Kufersin, podpredsednik Gorazd Pučnik, odbornik Vili Princič in goriški tajnik Igor Tomasetig, so potrdili dobro sodelovanje, ki se je vzpostavilo med našo krovno športno organizacijo in vodstvom direktorata za šport pri ministrstvu. Po prvem srečanju v Ljubljani skupno s predstavniki slovenske športne zveze iz Celovca, so tokrat slovenski vladni predstavniki poglobili svoje poznavanje naše zamejske športne stvarnosti, ki jo cenijo in ocenjujejo za zelo pomembno, še posebno zato, ker ima velik vpliv na mladino in ker s svojim delovanjem prispeva k utrejevanju in uveljavljanju slovenskega jezika in identitete.

Predstavniki ZŠSDI so gostoma predložili problematiko, s katero se športna društva vsakodnevno soočajo, še posebno pa so izpostavili potrebo, da se v Sloveniji v večji meri poroča o delovanju, ne samo športnem

Predsednik ZŠSDI Kufersin s Simonom Starčkom in Darkom Repenškom, generalnim direktorjem in sekretarjem direktorata za šport pri ministrstvu za šolstvo in šport Republike Slovenije

BUMBACA

zamejstvu. To je namreč predpogoj zato, da bi lahko pridobili kakega slovenskega sponzorja, ki ga zanima širitev poslovanja na italijansko ozemlje. Namreč padec meje odpira vsem dejavnostim precejšnje možnosti razvoja, vendar sta pri tem zelo pomembni pravdnost in prepoznavnost. Dogovorili so se tudi za nekatere konkret-

ne pobude in direktor Starček je med ostalim najavil, da bo Slovenija v okviru svojega predsedovanja EU postavila problem priznanja trenerskih licenc.

Vsekakor pozitiven obisk, ki kaže na pozornost, s katero slovenske oblasti sledijo delovanju naših športnikov in priznanje za delo in vlogo ZŠSDI.

MERI PERTI

Konec skrbi

Dekle naglo okreva

»Skrbi so mimo, Meri bo kmalu doma,« je včeraj naznanil Piero Perti, oče 16-letne članice ŠD Mladina, ki se je 8. januarja ponesrečila med smučanjem na Višarjah. Zdravniki videmske bolnišnice so med soboto in nedeljo prekinili umetno komo in Meri je postopno prišla k sebi. V torek so jo preselili na oddelek za reanimacijo tržaške otroške bolnišnice Burlo Garofolo, kjer bo ostala na opazovanju še nekaj dni. »Že dva tedna leži in je dokaj šibka, zaradi prebolele infekcije pa ne more veliko govoriti; je pa povsem budna in hrana ji tekle,« je povedal zadovoljni oče in pristavil, da se dekle spominja proge, na kateri je smučala, padca pa ne. Za starše je bil januar težek mesec: »Ko so me tistega dne poklicali s Trbiža in dejali, da je Meri v bolnišnici, nisem mogel vedeti, ali bo preživela. Največ skrbi je povzročal visoki pritisk, ki je ogrožal edem v glavi, a nato se je vse izšlo dobro« je še povedal Perti. (af)

NAŠ POGOVOR - Slovenski ekstremni kolesar Jure Robič, zmagovalc treh dirk od Pacifika do Atlantika

»Zaradi mene tudi kuhar ne spi«

Prve dva, tri dni preživiš na kolesu, nato pet, šest dni stalno vrtili pedale in spiš eno uro na dan - Hranila skozi iglo v kri, bolj kot telo pa odloča psiha

V Sloveniji se dva razreda ljudi vozita z avti, na katerih je napisano njihovo ime in hkrati tudi večje ali manjše število sponzorjev: športniki in različne »misice«. Slednje v družbi ne uživajo ravno velikega ugleda, s športniki pa je včasih tako, da jih prepoznaš edino ravno zaradi avtogramiranega avtomobila. Jure Robič v domačem okolju spada med tiste, ki ga prepoznajo vsi: ko smo se v obilnem mešanem gorenjsko-primorskem zastopstvu podali na tekmo hokejistov Jesenic, so ga mnogi pozdravljali ter spraševali kako in kaj, njegova priljubljenost pa je odraz tako njegovih uspehov kot, tako je prišlo do izraza, tudi Juretove preprostosti. Pri nas Robič res ne spada med najbolj znane slovenske športnike, v državi, kjer je do ekstremnih podvigov in torej njihovih akterjev čutiti veliko spoštovanje, pa seveda ni tako in 42-letni kolesar s Koroške Bele v bližini Bleda je temu primerno slaven.

Jure se je najprej ubadal s cestnim kolesarstvom in bil 12 let poklicni dirkač, leta 1994 pa je z odstopom na Dirki po Sloveniji zaključil kariero. A brez kolesa ni zdržal dolgo in se zapisal najprej gorskemu, nato pa ekstremnemu kolesarjenju. Dokončno uveljavitev je dosegel kot (doslej) trikratni zmagovalc dirke čez Ameriko, pravem »coast to coast« z uradnim imenom RAAM - Race across America.

»Moja prva večja izkušnja na tem področju je bila na Crocodile Tropyju v Avstraliji, to je etapna dirka čez Avstralijo z gorskimi kolesi. Leta 2003 sem se prvič udeležil RAAM-a, bil sem drugi. Leta 2004, 2005 in 2007 sem na dirki zmagal...«

Kako sploh izgleda RAAM?

»Najkrajše povedano je to kolesarjenje od pacifiške do atlantske obale ZDA vse v enem šusu, brez etap. Za približno 5000 kilometrov porabimo najboljši 8-9 dni, tako da ti je lahko hitro jasno, koliko kolesaršiš na dan. V praksi pa je to tako, da startaš, prve 2-3 dni praktično preživiš na kolesu brez spanca, nato pa še 5-6 dni stalno kolesaršiš in spiš eno uro na dan.«

Zveni kot pravi križev pot...

»Je še huje. Sploh ko sem se prvič udeležil RAAM-a, leta 2003, je bilo vse skupaj zelo težko. Sam nisem imel nikakršnih izkušenj, ravno tako

spremljevalna ekipa, a sem na koncu vendarle zasedel 2. mesto. Že naslednje leto sem zmagal, vsako leto pa gre, če tako lahko rečem glede na skrajnost preizkušnje, lažje. Pridobivaš izkušnje, s pomočjo katerih shajaš, ko si v težavah ali se tem uspeš izogniti.«

Koliko je tvoj rekord na tej dirki?

»O rekordu težko govorim, ker je trasa vsakič nekoliko različna, različni so vremenski pogoji... V Skalnem gorovju se dvigneš nad 3000 metrov in ni isto, če naletiš na normalno vreme ali mraz, prideš v prerijo, ki ji ni videti konca in se moraš včasih še bolj kot z razdaljo spopasti z nasprotnim vetrom. Najhitreje sem s potjo opravil v 8 dneh in 6 urah, a ponavljam, čas ni edino merilo.«

Če zahtevajo običajne cestne kolesarske dirke spremljevalno ekipo, tudi tu ni nič drugače. Jureta spremlja 12 ljudi, obvezno so seveda zraven zdravnik, kuhar, mehanik in tudi nekdo, ki drži vse niti v rokah.

»Mislim, da je lep del uspeha odvisen tudi od tega, kakšno ekipo imaš na razpolago. Da se razumemo, brez vrhunske pripravljenosti tekmovalca seveda ne gre. Ampak ekipa igra izredno pomembno vlogo. Moraš imeti ducat ljudi, ki v tistem času dobesedno živijo zate. V tem imam veliko srečo, saj se je v teh letih ustvaril pravi team ljudi. Čeprav se sliši neverjetno je na zadnji dirki kuhar spal še manj kot jaz, v 9 dneh je spal 5 ur, to so neverjetni ljudje, ki so zate pripravljeni storiti vse, vsako malenkost, ki ti pomaga, da dosežeš cilj.«

Tak nečloveški napor kmalu ohromi možnost razmišljanja. Postanejo oni tvoja glava?

»Dejansko je tako. Po 5-6 dneh si tako izmučen, da oni razmišljajo namesto tebe.«

Predstavljam si, da morajo imeti jeklene živce. Nekako se mi zdi, da bi sam na njihovem mestu, tako kot boksarski trener, zalučal brisačo na ring...

»Ja, tudi oni se znajdejo v takem položaju. Med dirko samo ti

teh stvari ne povejo, ker te skušajo na vse mogoče načine napojiti s pozitivno energijo, toda potem pride na dan marsikaj. Tudi med njimi je kdaj kdo mislil, da bi bilo bolje, da bi odstopil.«

Nujno vprašanje o dopingu. Človek lahko pomisli: če ga je v navadnem kolesarstvu toliko, kaj bo šele tukaj!

»Tako razmišljanje je za laika čisto upravičeno. Logično je tudi, da brez medicinske oskrbe na tej dirki ne gre. Porabiš toliko kalorij, da ti hranila dovajajo kar v kri skozi iglo, ki jo imaš na roki, imaš pa jo stalno, ker te ne morejo večkrat na dan pikati. Imaš težave z okužbami dihal in deli telesa, ki so v stalnem stiku s kolesom in dobiš antibiotike. Doping bi na tej dirki bil dvorezen meč: na začetku bi letel, nato bi te zmanjkalo. Na taki dirki je bolj kot telo odločilna psiha.«

Anekdota imaš najbrž na zalogi za cel kup...

»Od žalostnih do veselih. Pred leti je tekmovalc na kolesu dobesedno zaspal, zavozil na nasprotni pas ceste in ga je nasproti vozeči tovornjak raztrščil. So pa seveda tudi vesele zgodbe. Mene je moja ekipa bodrila na vse mogoče načine, ki niti niso za časopis... A da zberem eno malo manj kosmato? No, nekdo se je zamašil WC avtodoma in so spremljevalci žrebali, kdo ga bo odmašil, pa se je neresnik potem zamaskiral s kirurško masko in vsem kar sodi zraven ter odpravil nepriliko.«

Kakšni so finančni okviri, v katerih se giba taka odprava?

»Naš budget je okoli 40 tisoč evrov. Lahko povem pa, da smo šele letos lažje zadihali, do pred kratkim sem še plačeval kredite, ki sem jih najel, da sem leta 2003 šel prvič na dirko. Slovenija je pač premajhen trg, veliko je odličnih športnikov in posledično je denarja zelo malo. No, čisto moje osebno mnenje je tudi, da se glede na kakovost nesorazmerno veliko denarja porabi za nekatere športe kot nogomet, košarko, roket, v katerih potem rezultati niso v skladu z vloženimi sredstvi. Pri nas je tudi kolesarstvo nekako podcenjeno, čeprav je jasno, da gre za enega izmed najbolj množičnih športov na svetu. Za primerjavo, Avstrijec Wolfgang Fasching, ki je na RAAM-

u zmagal prav tako trikrat, je milijonar. Izdal je knjigo, film, ljudje plačujejo, da pridejo pozimi trenirat skupaj z njim na Mallorca... No, seveda, predstavlja pa nemško govoreči trg skoraj 100 milijonov ljudi.«

Tako razmišljam, kako bi se dalo tudi ekstremno kolesarjenje (še) bolje tržiti... ne bi recimo bil svojevrsten podvig tudi kolesariti po Andih po poteh, ki jih je Che Guevara prevozil z motociklom?

»Nedvomno bi to bilo zanimivo in morda določena tržna niša. Toda trenutno me čisto komercialno kolesarjenje ne zanima. Sem vendarle športnik, če sem športnik moram torej tekmovali.«

Si morda prišel do stopnje, ko tekmovalno gledano lahko več zgubiš kot dobiš? Pred leti je recimo Lancia z Delto izstopila iz SP v reliju, ker bi po petih zaporednih zmagah svojo podobo težko dodatno izboljšala, zlahka pa bi jo pokvarila.

»O tem ne razmišljam, pri tako zahtevni psihofizični preizkušnji bi to bilo odveč. Sedaj mi je cilj, da letos kot edini četrtič zmagam na RAAM-u.«

Nisi edini, ki ima v Sloveniji družbeni status ekstremnega športnika. Kaj meniš o drugih? Včasih se zdi, da daleč največ pozornosti pobere Martin Strel!

»Nekateri so res ekstremni športniki, recimo Humar, Karničar... Strel je pa čisto posebna zgodba. On dejansko ne more biti športnik, ker sploh ne tekmuje, spusti se po reki in to je to. Vem, da ga je nekoč hrvaški maratonski plavalec, ki ima mislim že 62 let izzval, da bi plaval od Savudrije do Benetk. Strel je dejal, da naj vsak da 150 tisoč evrov, potem pa dobi zmagovalca vse. Vedel je, da jih on sam ima, Hrvat pa ne. Mislim, da ni potrebno veliko dodati k temu. Strel je produkt ekstremno dobrega marketinga.«

Gotovo so tudi taki, ki o tvojem ali podobnih podvigih mislijo, češ, glej ga norca, kaj mu je tega treba. Tvoje mnenje?

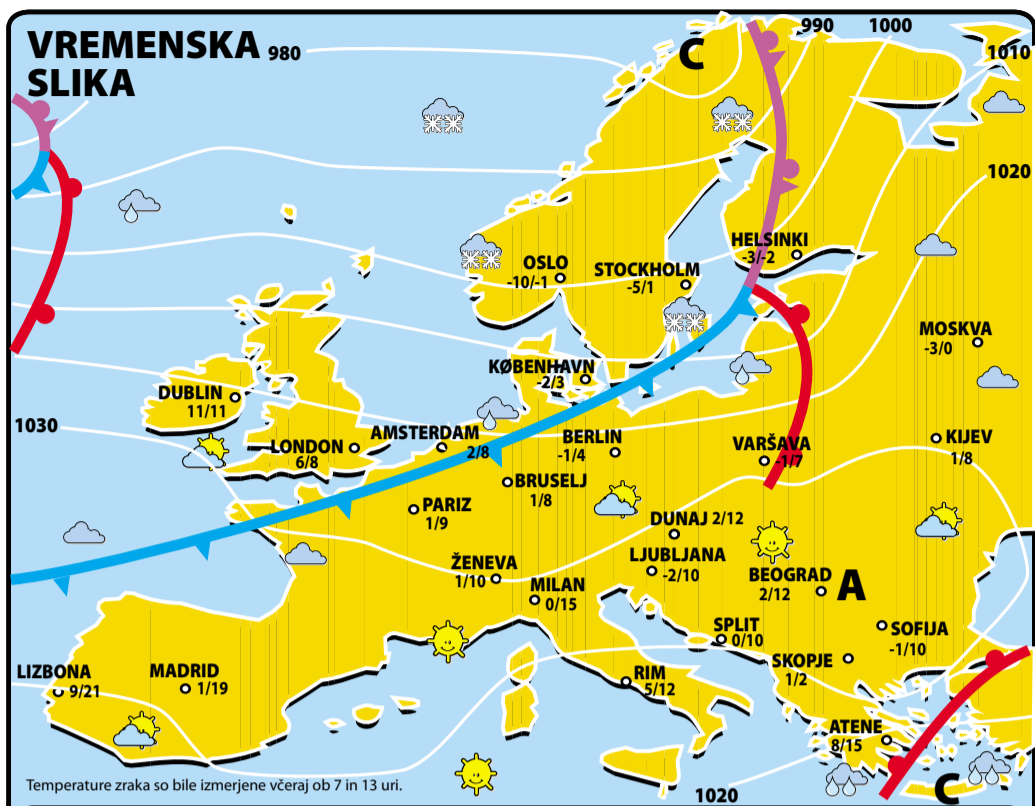
»Sprejemam, da so tudi taki. Mislim, da gre za ljudi, ki v življenju niso veliko dosegli s svojimi lastnimi močmi, ki najraje sedijo na kavču pred televizijo. Mislim, da me velika večina ljudi spoštuje.«

Dimitrij Krížman

Nad Evropo je solidno anticiklonsko območje. Proti nam pritekajo suhi severni tokovi. Jutri bo naše kraje hitro prešla severna hladna fronta, za njo se bo spet okrepil anticiklon s toplim

Nad jugozahodno Evropo, Alpami in Balkanom je območje visokega zračnega pritiska. V višinah priteka nad naše kraje s severovzhodnimi vetrovi toplejši in suh zrak. Višinski zrakom.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.36 in zatone ob 16.59
Dolžina dneva 9.23.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo ugoden in v krajih s sončnim vremenom vzpodbuden. Le v krajih z meglo ali nizko oblačnostjo se bodo pri najbolj občutljivih lahko pojavile manjše težave. Moteno bo spanje občutljivih ljudi v noči na petek.

LUNINE MENE
Luna vzide ob 19.24 in zatone ob 8.40.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.05 najnižje -17 cm, ob 10.31 najvišje 41 cm, ob 17.09 najnižje -62 cm, ob 23.30 najvišje 42 cm.
Jutri: ob 0.00 najvišje 42 cm, ob 5.45 najnižje -17 cm, ob 11.00 najvišje 32 cm, ob 17.33 najnižje -53 cm.

MORJE
Morje skoraj mirno, temperatura morja 9,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	 5	2000 m	 1
1000 m	 6	2500 m	..... -1
1500 m	 3	2864 m	..... -2

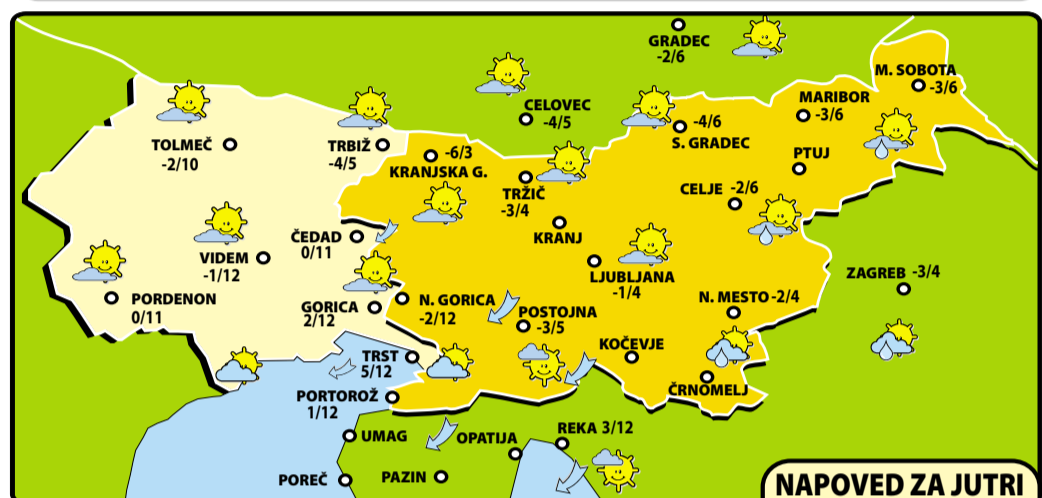
UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks po nižinah sredi dneva 4,5 in v gorah 5,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Pretežno jasno bo ali zmerno oblačno zaradi morebitne visoke kopenske oblačnosti. V gorskih dolinah bo nastal temperaturni obrat. Ob morju bo zjutraj pihala šibka burja.

Pretežno jasno bo. Zjutraj in dopoldne bo ponekod po nižinah megla. Na Primorskem bo pihala šibka burja. Najnižje jutranje temperature bodo od -9 do -3, v krajih z burjo okoli 3, najvišje dneve od 4 do 8, na Primorskem do 11 stopinj C.

Dopoldne bo oblačno do pretežno oblačno, v Julijskih Alpah bo lahko občasno rahlo snežilo. V popoldanskih urah se bo od severa razjasnilo. Ob morju bo zapihala zmerna burja.

Jutri bo sprva zmerno do pretežno oblačno, a povečini brez padavin. Popoldne se bo zjasnilo. Na Primorskem bo pihala šibka burja. V soboto bo pretežno jasno, zjutraj in dopoldne bo ponekod po nižinah megla.

RAZISKAVA - Prednjačijo bolj izobraženi Britanci spijejo dvakrat več alkohola kot Britanke

LONDON - Najnovejša raziskava so pokazale, da Britanci spijejo dvakrat več alkohola kot Britanke, največ kozarčkov pa zvrnejo tisti z višjo izobrazbo. Moški na teden spijejo povprečno 18,7 enote alkohola, medtem ko ženske spijejo devet enot, je ugotovil Britanski statistični urad (ONS) na podlagi podatkov, ki jih je pridobil leta 2006 med anketiranjem 16.500 gospodinjstev. Ena enota alkohola ustreza kozarčku žgane pijače, majhnemu kozarcu vina ali pol vrčka srednje močnega piva.

Največ, kar 15,1 enote na teden, spijejo moški in ženske v gospodinjstvih, ki sodijo med menagerska ali profesionalna. V gospodinjstvih, ki so opredeljena kot delavska, posamezniki spijejo povprečno 11,6 enote na teden. Povprečna poraba alkohola na teden je bi-

la sicer v Angliji (13,7 enote) višja kot v Walesu (13,5 enote) in na Škotskem (11,6 enote). Podatki, ki prvič upoštevajo nove ocene, ki obsegajo tudi močnejše pijače in večje količine, pa sicer nakazujejo, da se uživanje alkohola po državi v splošnem zmanjšuje.

Priporočena količina alkohola za ženske je 14 enot na teden. Delež tistih, ki spijejo več, pa se je iz 17 odstotkov leta 2000, leta 2006 zmanjšal na 12.

"Še veliko dela nas čaka, če želimo odpraviti težave, ki jih povzročata alkohol, ki je v naši kulturi še vedno globoko ukoreninjen," je dejal predstavnik skupine za odgovorno pitje alkohola David Poley in poudaril, da najnovejši podatki kljub temu kažejo, da se ljudje vendarle začenejo zavedati negativnih posledic prekomernega uživanja alkohola. (STA)

ŠPORT Nemec na smučkah preživel 264 ur

DUNAJ - Nемеc Christian Flühr iz Obermaiselsteina je presejel lastni svetovni rekord v smučanju. 34-letni smučar je v smučarskem središču Ötztal v Avstriji na smučkah preživel kar 264 ur - 22 ur dlje, kot je bil njegov zadnji rekord. Flühr se je po smučarskih stazah spuščal enajst dni in noči, spal pa je samo v gondoli med kratko potjo do vrha smučišča, je včeraj potrdila predstavnica turističnega središča Ötztal Carmen Fender.

Po navedbah upravitelja svetovnih rekordov Flühr svojega dosežka še ni prijavil za vpis v Guinnessovo knjigo rekordov, v kateri je kot svetovni rekorder v smučarskem maratonu še vedno naveden Avstralec Nick Willey, ki je septembra 2005 na smučkah stal 202 uri in eno minuto.

V torek pozno popoldne si je Flühr odpel smučke. "Mislim, da se bo zdaj najprej naspal," je povedala Fenderjeva. Ekstremni športnik, rojen v Oberhausnu, naj bi med podvigom vztrajal v vseh vremenskih pogojih, razen nekaj padcev pa se mu ni zgodilo nič hujšega.

Ukrajinski prebežniki so se izgubili v snegu

ZENEVA - Neka Ukrajinka se je s svojimi petimi otroki zgubila v gorah, ko je skušala iz Italije priti v Švico. Nekateri otroci so bili obuti le v nogavice, vendar so jih rešili, družina pa že okrevaja. Reševalna ekipa je družino, katere otroci so stari od 9 do 21 let, našla že v mraku v nedeljo zvečer in jo s helikopterjem prepeljala v bolnišnico, je v začetku tedna pojasnil predstavnik policije Marco Bordoli.

"Niso bili primerno oblečeni za pot v gorah. Eden od otrok je imel v snegu obute samo nogavice," je dejal Bordoli in dodal, da je snežna odeja na tistem območju debela približno en meter. (STA)

AVSTRIJA - Po razkritju tednika Profil Kanceler na udaru zaradi leta v poslovnem razredu

DUNAJ - Po ostrih kritikah medijev zaradi prehoda iz ekonomskega v poslovni razred med zasebnim letom na Tajsko je avstrijski kanceler Alfred Gusenbauer sporočil, da se bo odrekel svoji kartici ugodnosti za pogoste potnike pri družbi Austrian Airlines. Avstrijski tednik Profil je v petek razkril, da so na začetku božičnih počitnic Gusenbauerja, njegovo partnerko Evo Steiner in njuno hčerko na začetku poleta na Tajsko iz ekonomskega razreda premestili v poslovni razred, za kar mu časniki očita zlorabo službenih ugodnosti na zasebnem potovanju.

Kanceler je obtožbe zavrnil v ponedeljkovi izjavi ter pojasnil, da ne on ne njegova partnerka nista zahtevala premestitve v višji razred. Kot je navedel, je osebe družbe Austrian Airlines spontano ponudilo premestitev v po-

sllovni razred. Zatrnil je, da bo nemudoma vrnil svojo kartico ugodnosti ter plačal 3000 evrov razlike med ekonomskim in poslovnim razredom.

Gusenbauer je povedal, da je na letu na Tajsko uporabil svojo zasebno kartico ugodnosti Senator Miles and More, ki potnikom nudi ugodnosti za prepotovanih več kot 160.000 kilometrov, ob čemer Profil dvomi, da bi imel kanceler čas letno prepotovati razdaljo kar štirih poletov na relaciji Dunaj - Bangkok, ki so potrebne za pridobitev omenjene kartice.

Časopis je sicer poudaril, da je Gusenbauer z družino s potovanja domov letel v ekonomskem razredu. Ljudska stranka, koalicijska partnerica v vladi z Gusenbauerjevimi socialdemokrati, pa je že zahtevala pojasnilo. (STA)